II. Dünya Savaşı Türk ve Müttefik Şifre Belgeleri (1939–1945): 1877 Osmanlı Sıfırsız Şifre Mimarisi'nin 1939 Cumhuriyet «YASA» Miftâhında Yaşayan İkizi

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri (BCA, MSB ATASE ve Dışişleri TDA) 1939–1945 Taraması · 1939 «YASA» 81 Hücreli Sıfırsız Şifre Anahtarı · 1940 RAF Kayar Şeritli Meteoroloji Şifresi ve 1942 İskenderiye (MTCI) Çözülmemiş Telsiz Şifreleri

149 Kayıt	**81 / 81 Hücre**	**1877 → 1939**	**92 Grup**	**10^5 Anahtar**
1939–1945 BETSİS şifre envanteri	1939 «YASA» sıfırsız matrisi (11..99)	62 yıllık Osmanlı–Cumhuriyet sürekliliği	1942 İskenderiye çözülmemiş telsiz şifresi	1940 RAF kayar şeritli rasat şifresi

1. Büyük Kriptolojik Keşif: 1877 Osmanlı Sıfırsız 81 Hücreli Matrisinin 1939 II. Dünya Savaşı «YASA» Şifresindeki Birebir Sürekliliği

Sultan II. Abdülhamid döneminde **93 Harbi (Mayıs 1877)** ile **1884 (Şarkî Rumeli)** arasında Bâbıâlî Şifre Kalemi tarafından kullanılan `81` **hücreli sıfırsız (** `11..99 \ *0` **) iki haneli homofonik şifre mimarisinin**, 62 yıl sonra **26 Temmuz 1939**'da (II. Dünya Savaşı'nın patlak vermesinden beş hafta önce) Türkiye Cumhuriyeti Dâhiliye Vekâleti tarafından yürürlüğe konulan **«YASA» parolalı şifre anahtarında (** `BCA, 30-10-0-0, 65-435-9` **)** birebir aynı matematiksel kurallarla kullanıldığı ortaya çıkarılmıştır.

Kriptografik Özellik	Osmanlı İmparatorluğu (`1877–1884`) *I–IV. Defterler, Y.MTV. 1/6–10 & Şarkî Rumeli*	Türkiye Cumhuriyeti (`26 Temmuz 1939`) *«YASA» Parolalı Miftâh (BCA 30-10-0-0, 65-435-9)*
Sayı Uzayı (`81` Sıfırsız Kod)	`11..99` arasında içinde `0` bulunmayan **`81` adet iki haneli sayı** (`10, 20, ..., 90` Mors telgraf hatlarında `-----` karışıklığı yarattığı için yasaklanmıştır).	**Birebir aynı `81` adet sıfırsız iki haneli sayı (`11..99 \ *0`)**: *Kapamak İçin* cetveli `19 → 21`, `29 → 31`, ..., `89 → 91` şeklinde tüm `0`'lı onlukları atlar.
İkili Homofon Dağılımı	`29` Osmanlı harfi × `2` kod = `58` aktif + `23` boş hücre (`Y.MTV. 1/6, 9, 10`); Şarkî Rumeli'de `34 × 2 = 68` aktif + `13` boş hücre.	1928 Harf İnkılâbı sonrası aynı `81` hücreye **Latin Türk alfabesi** yerleştirilmiştir: `24` harf × `2` homofon (`48` kod) + `8` tek kodlu harf/işaret (`Ç, J, P, S, Q, W, X, Virgül`) + `6` `Fasıla` = **`62` aktif + `19` boş hücre (`81` toplam)**.
Gizli Matematiksel Kural	Çift kodlu harfler matrise dağıtılır, boş hücreler ihtiyat/sahte kod olarak bırakılır.	**Aynı Birler Basamağı Kuralı:** Çift kodlu her harfin iki kodu da aynı rakamla biter (`A=12/52`, `B=17/67`, `D=28/78`, `E=19/89`, `O=27/87`, `R=45/95`); **`Fasılalar (15, 26, 37, 48, 59, 91)`** ise `+11` ana köşegeni boyunca ilerler.
Osmanlı'daki Kelime Sınırı Zaafının 1939'da Kapatılışı	`1877–1881` telgraflarında kelimeler `/` ile ayrıldığı veya açık kelimelerle karıştığı için `A.}d. 1060` *Ta'rîfnâme*'sinde (`Mi=01`) yabancı telgraf memurlarının şifreyi kırdığı itiraf edilmişti.	1939 «YASA» talimatı (Madde 3) aynı `81`'lik tabloyu korurken bu zaafı iki kuralla kapatmıştır: 1) Kelime aralarına ve başa/sona `6` farklı sahte boşluk (`Fasıla`) serpiştirilmiş, 2) İki haneli kodlar ikişer ikişer birleştirilip **4 haneli sabit bloklar** (`1526 9137 1934 2445...`) halinde çekilmiştir.
1939–1945 Savaş Boyu Halefleri	V. ve VI. Defter (`1879–1883` 5 haneli *Usûl-i Seyyârât*).	`BCA 30-10-0-0, 159-118-20, 24, 25` kayıtlarına göre: **«YASA» (1939) → «GÜVEN» (1942–43) → «UFUK» (7 Ekim 1943 – 5 Ocak 1945) → «ÇELİK» (5 Ocak 1945+)** ve `7, 8, 9, 10` numaralı anahtarlar.

İnteraktif 1939 «YASA» 81 Hücreli Sıfırsız Şifre Matrisi (`11..99 \ *0`) ve `1877 ↔ 1939` Karşılaştırmalı Simülatör

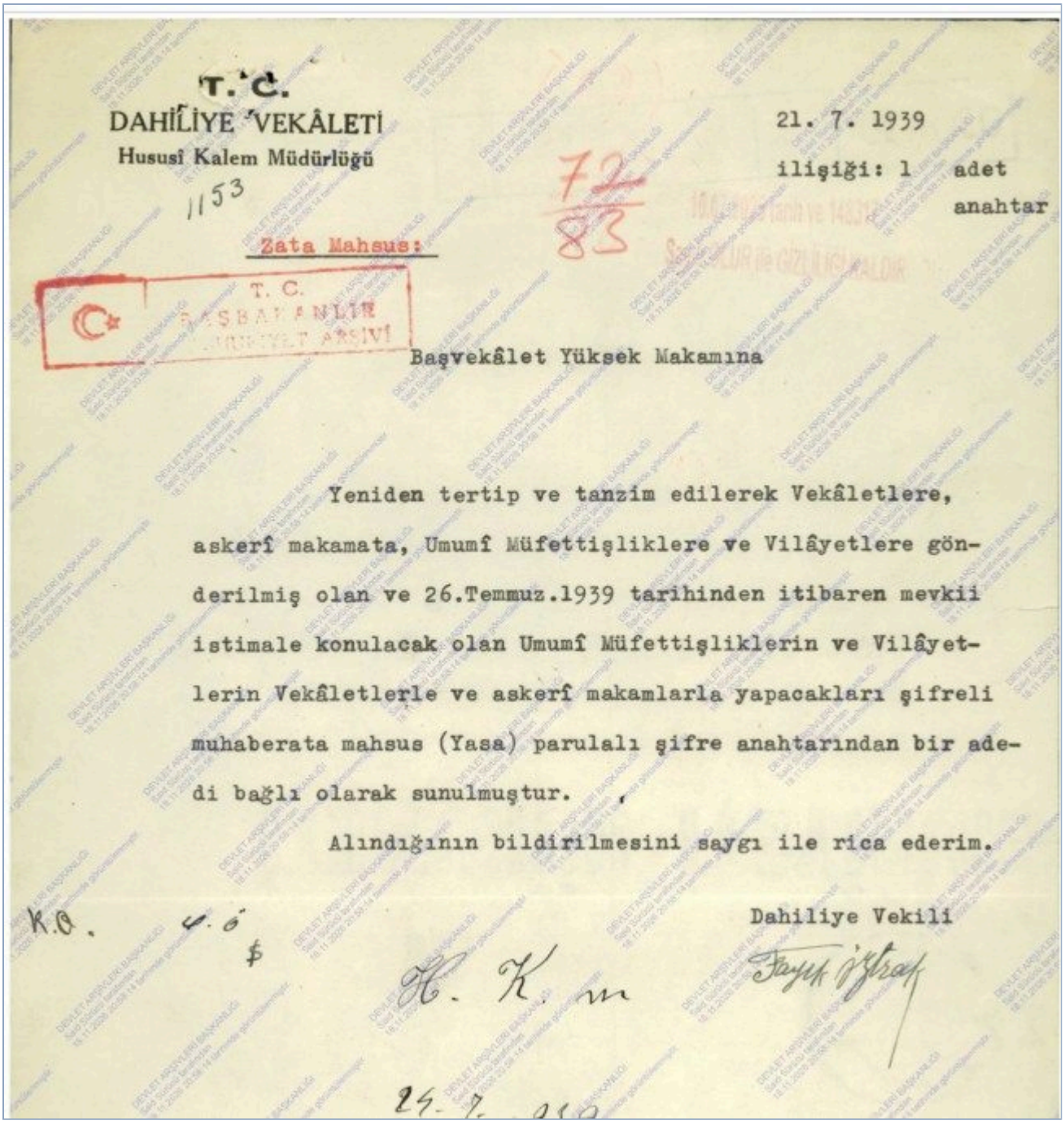
Onluk \ Birlik	·1	·2	·3	·4	·5	·6	·7	·8	·9
1·	11 H	12 A	13 Boş	14 Ç	15 FASILA	16 Ş	17 B	18 T	19 E
2·	21 F	22 Boş	23 C	24 İ	25 G	26 FASILA	27 O	28 D	29 J
3·	31 L	32 I	33 Boş	34 M	35 K	36 Boş	37 FASILA	38 Boş	39 Ö
4·	41 H	42 P	43 Boş	44 N	45 R	46 U	47 Boş	48 FASILA	49 Boş
5·	51 L	52 A	53 C	54 Boş	55 Q	56 Boş	57 V	58 Z	59 FASILA
6·	61 Boş	62 Boş	63 Ü	64 İ	65 S	66 W	67 B	68 T	69 Ö
7·	71 Boş	72 I	73 Ü	74 Boş	75 G	76 Boş	77 X	78 D	79 Boş
8·	81 F	82 Boş	83 Y	84 N	85 K	86 U	87 O	88 ,	89 E
9·	91 FASILA	92 Boş	93 Y	94 M	95 R	96 Ş	97 V	98 Z	99 Boş

2. «YASA» Şifre Talimatnamesi ve Belgedeki 18 Grupluk Şifreli Telgrafın Tam Çözümü (21 Temmuz 1939)

> **T.C. Dahiliye Vekâleti Hususî Kalem Müdürlüğü — 21.7.1939 (İlişiği: 1 adet anahtar · Zata Mahsus):**
> «Yeniden tertip ve tanzim edilerek Vekâletlere, askerî makamata, Umumî Müfettişliklere ve Vilâyetlere gönderilmiş olan ve 26.Temmuz.1939 tarihinden itibaren mevkii istimale konulacak olan Umumî Müfettişliklerin ve Vilâyetlerin Vekâletlerle ve askerî makamlarla yapacakları şifreli muhaberata mahsus (Yasa) parulalı şifre anahtarından bir adedi bağlı olarak sunulmuştur.» — *Dahiliye Vekili Faik Öztrak*
>
> **Yasa Talimatı (Madde 1–4):**
> «1 — Bu anahtar Vilâyetlerin ve Umumî Müfettişliklerin Vekâletlerle ve Askerî makamlarla yapacakları şifreli muhaberata mahsustur.
> 2 — Dahiliye Vekâletinin emri veya müsaadesi alınmadıkça bu anahtarın sureti çıkarılamaz ve cepte taşınamaz.
> 3 — Bu anahtar dörtlü gruplar halinde kullanılır. Şifre edilecek harflerin mukabili olan ikili rakamlar anahtarın kapama levhasından bulunarak yanyana getirilmek suretile dörtlü gruplar haline konulur. İkili olarak biten gruplar fasıla rakamı konulmak suretile dörtlü gruplar haline getirilir. Gruplar dörtlü olarak bitse

> bile her iki kelimeden sonra mutlaka fasıla rakamı konulmalıdır.
> **Misal: (Emir alındı ve anlaşıldı)** cümlesi bu tarife göre şifre edilince şu gruplar meydana gelir:
> `1526 9137 1934 2445 5991 1231 / 7244 7832 5991 5789 3748 5284 / 5112 9672 3128 7237 1526 5948`
> 4 — Bu anahtarla kapatılmış olan şifrelerin baş tarafına (YA)...»

3. Görsel Arşiv Kanıt Levhaları («YASA», «GÜVEN», «UFUK» ve «ÇELİK» Anahtarları)

T. C.
DAHİLİYE VEKÂLETİ
Hususî Kalem Müdürlüğü
1153

21. 7. 1939
ilişiği: 1 adet anahtar

72/83

Zata Mahsus:

T. C. BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞİVİ

Başvekâlet Yüksek Makamına

Yeniden tertip ve tanzim edilerek Vekâletlere, askerî makamata, Umumî Müfettişliklere ve Vilâyetlere gönderilmiş olan ve 26.Temmuz.1939 tarihinden itibaren mevkii istimale konulacak olan Umumî Müfettişliklerin ve Vilâyetlerin Vekâletlerle ve askerî makamlarla yapacakları şifreli muhaberata mahsus (Yasa) parulalı şifre anahtarından bir adedi bağlı olarak sunulmuştur.

Alındığının bildirilmesini saygı ile rica ederim.

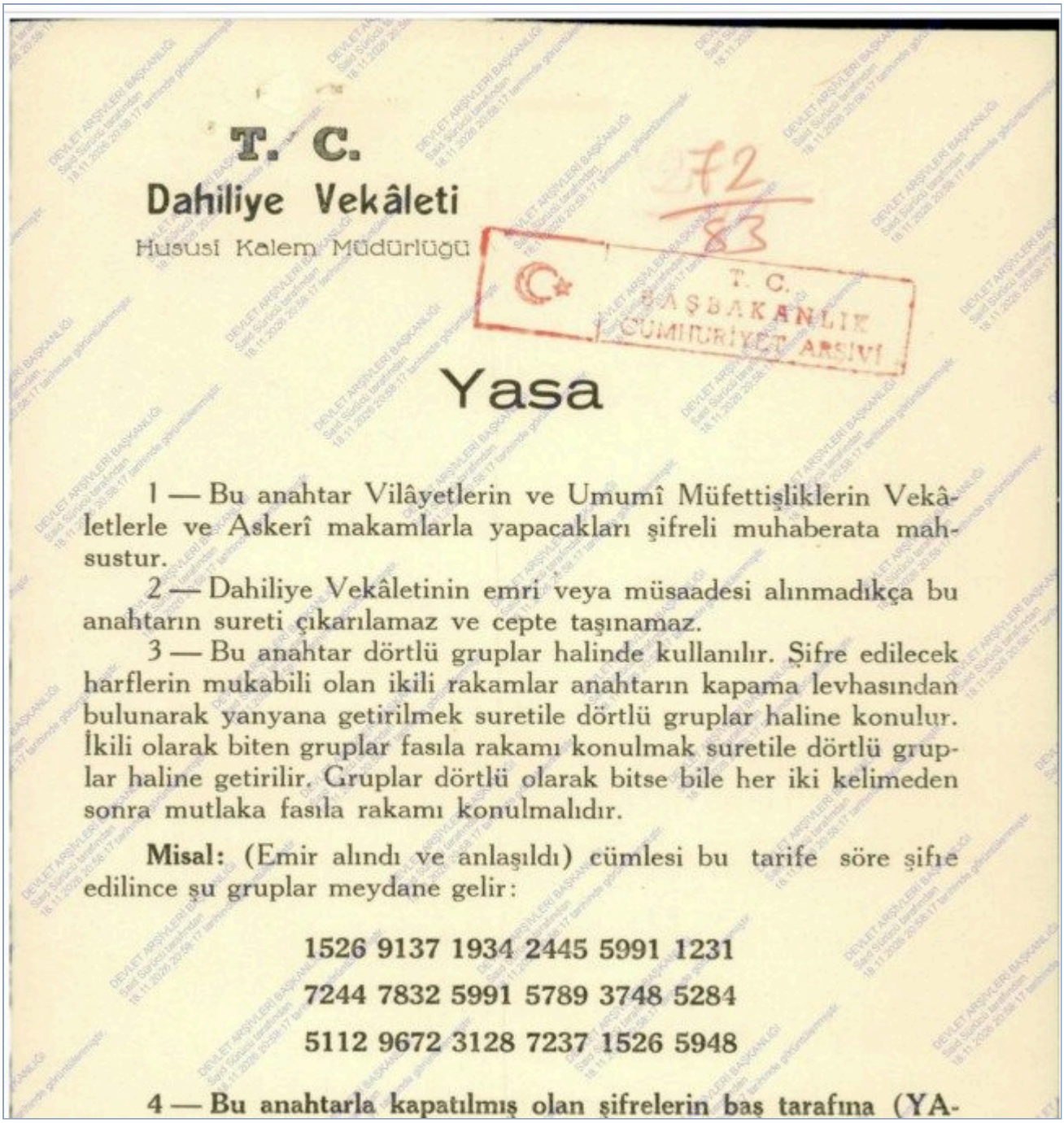
K.O.

Dahiliye Vekili
Faik Öztrak

H. K. m

24. 7. 939

Levha 1 — BCA, 30-10-0-0, 65-435-9, s. 2 (21 Temmuz 1939): Dahiliye Vekili Faik Öztrak imzasıyla Başvekâlet Yüksek Makamı'na sunulan ve 26 Temmuz 1939'da yürürlüğe giren «YASA» parolalı şifre anahtarı takdim yazısı (10.07.2025 tarihinde gizliliği kaldırılmıştır).

T. C.

Dahiliye Vekâleti

Hususî Kalem Müdürlüğü

872/83

T. C. BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞİVİ

Yasa

1 — Bu anahtar Vilâyetlerin ve Umumî Müfettişliklerin Vekâletlerle ve Askerî makamlarla yapacakları şifreli muhaberata mahsustur.

2 — Dahiliye Vekâletinin emri veya müsaadesi alınmadıkça bu anahtarın sureti çıkarılamaz ve cepte taşınamaz.

3 — Bu anahtar dörtlü gruplar halinde kullanılır. Şifre edilecek harflerin mukabili olan ikili rakamlar anahtarın kapama levhasından bulunarak yanyana getirilmek suretile dörtlü gruplar haline konulur. İkili olarak biten gruplar fasıla rakamı konulmak suretile dörtlü gruplar haline getirilir. Gruplar dörtlü olarak bitse bile her iki kelimeden sonra mutlaka fasıla rakamı konulmalıdır.

Misal: (Emir alındı ve anlaşıldı) cümlesi bu tarife söre şifre edilince şu gruplar meydane gelir:

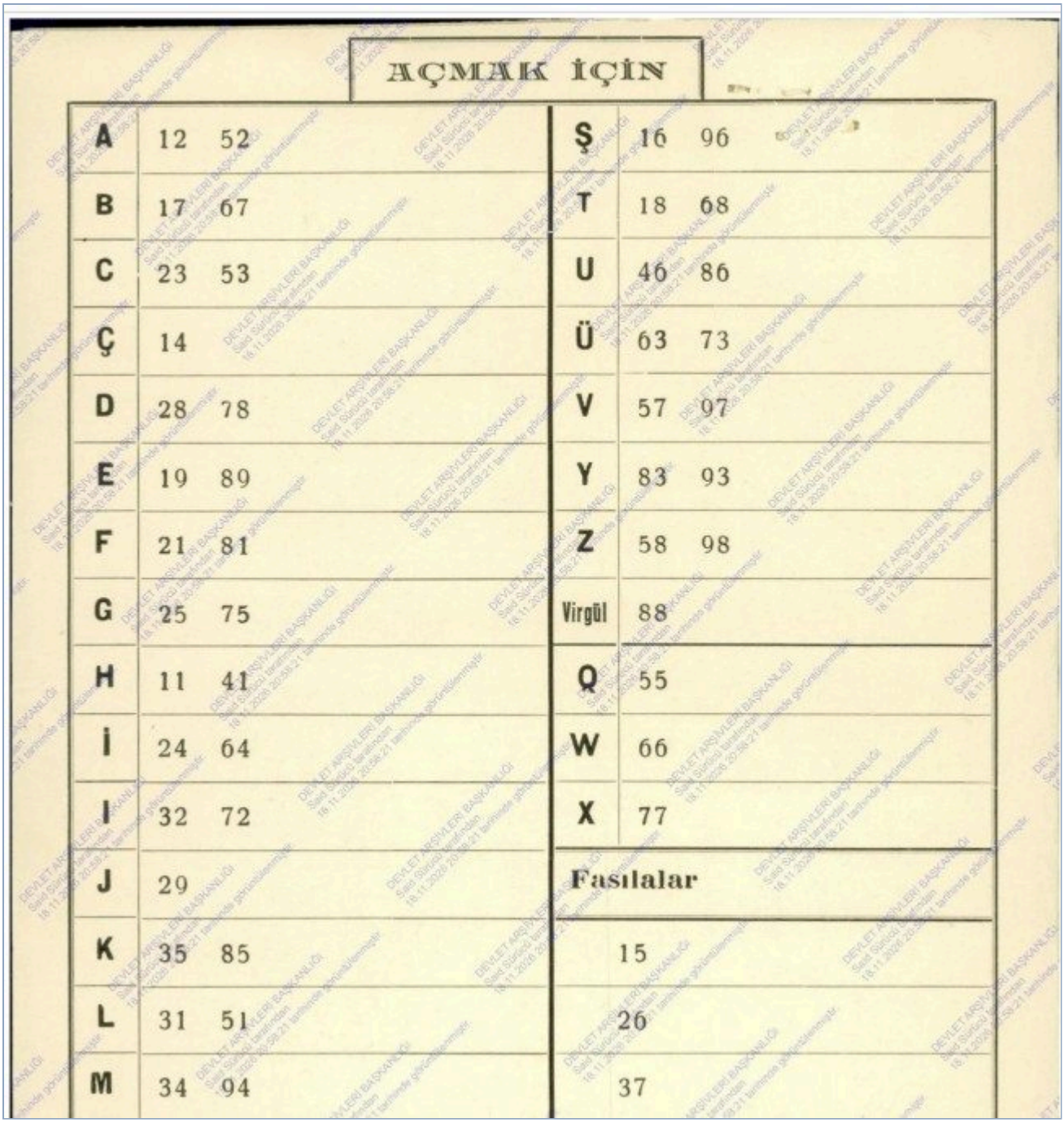
1526 9137 1934 2445 5991 1231

7244 7832 5991 5789 3748 5284

5112 9672 3128 7237 1526 5948

4 — Bu anahtarla kapatılmış olan şifrelerin baş tarafına (YA-

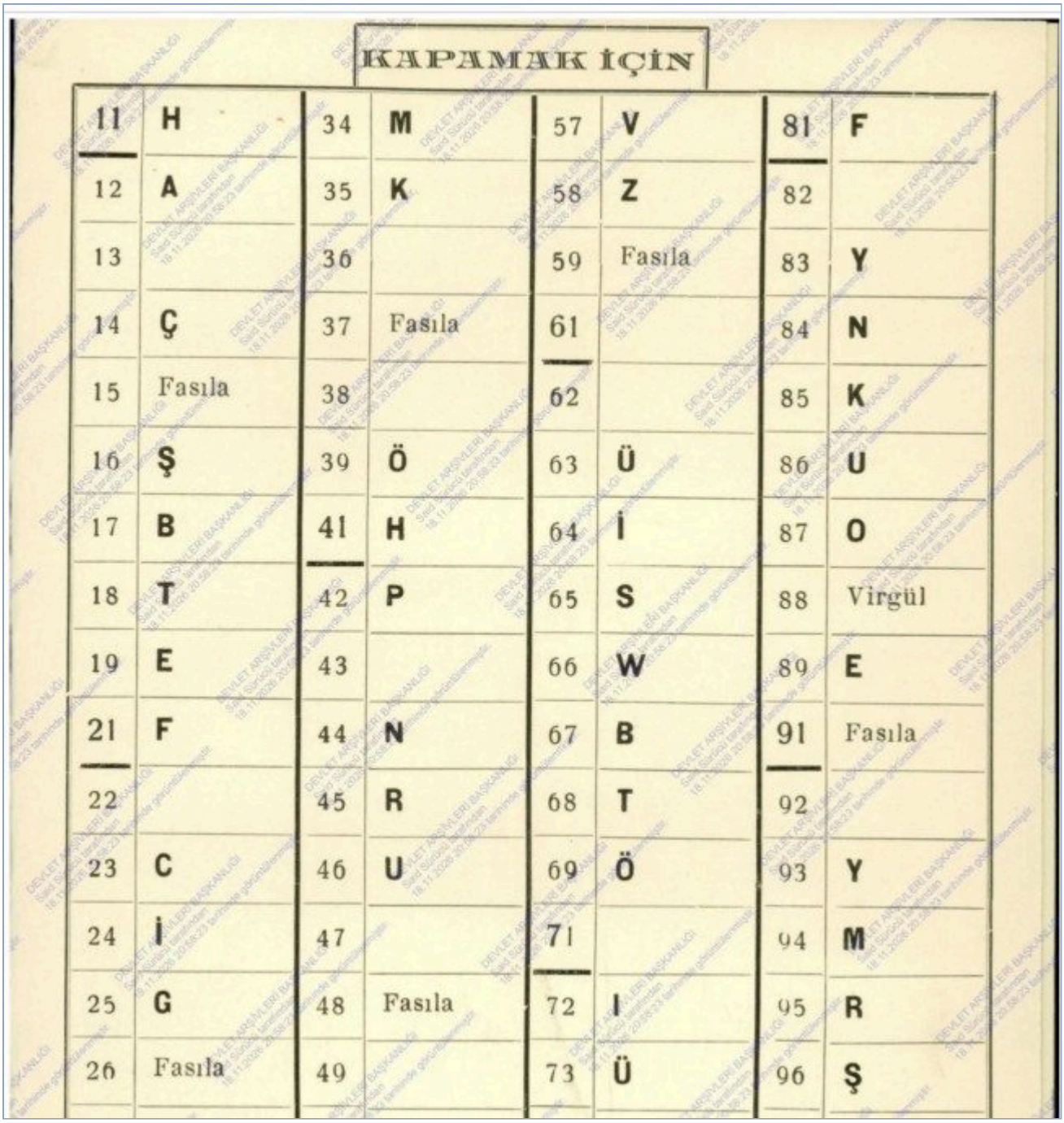
Levha 2 — BCA, 30-10-0-0, 65-435-9, s. 3: «YASA» şifresinin 4 haneli grup ve fasıla kurallarını açıklayan talimatname ve 18 grupluk örnek şifreli metin.

AÇMAK İÇİN

A	12	52	Ş	16	96
B	17	67	T	18	68
C	23	53	U	46	86
Ç	14		Ü	63	73
D	28	78	V	57	97
E	19	89	Y	83	93
F	21	81	Z	58	98
G	25	75	Virgül	88	
H	11	41	Q	55	
İ	24	64	W	66	
I	32	72	X	77	
J	29		Fasılalar		
K	35	85	15		
L	31	51	26		
M	34	94	37		

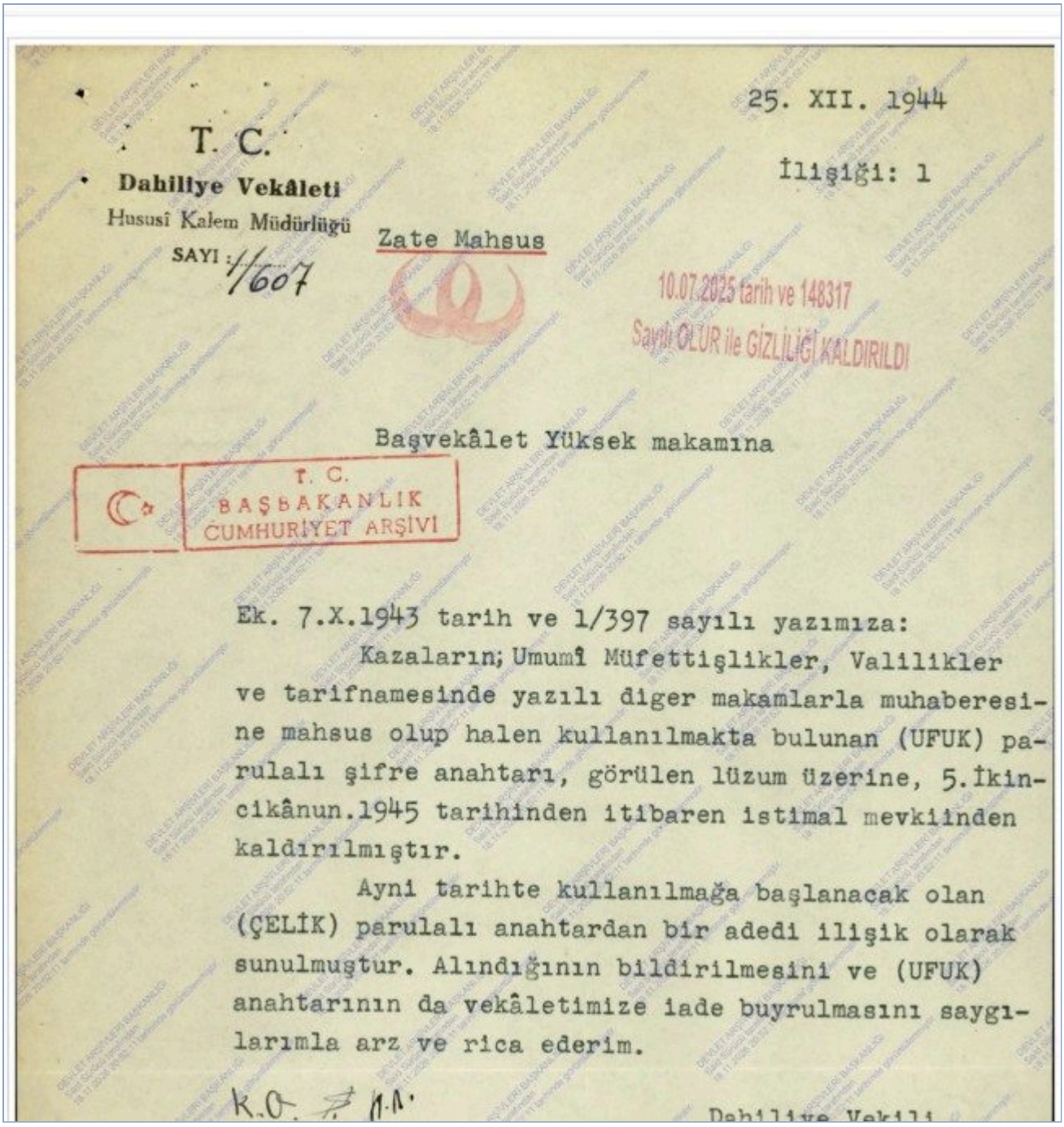
Levha 3 — BCA, 30-10-0-0, 65-435-9, s. 4 (Açmak İçin): Harflerin ikişer homofonik kodunu (aynı birler basamağı yasasıyla: A=12/52, B=17/67, D=28/78, E=19/89…) ve Fasılaları gösteren cetvel.

KAPAMAK İÇİN

11	H	34	M	57	V	81	F
12	A	35	K	58	Z	82	
13		36		59	Fasıla	83	Y
14	Ç	37	Fasıla	61		84	N
15	Fasıla	38		62		85	K
16	Ş	39	Ö	63	Ü	86	U
17	B	41	H	64	İ	87	O
18	T	42	P	65	S	88	Virgül
19	E	43		66	W	89	E
21	F	44	N	67	B	91	Fasıla
22		45	R	68	T	92	
23	C	46	U	69	Ö	93	Y
24	İ	47		71		94	M
25	G	48	Fasıla	72	I	95	R
26	Fasıla	49		73	Ü	96	Ş

Levha 4 — BCA, 30-10-0-0, 65-435-9, s. 5 (Kapamak İçin): 1877 Osmanlı miftahlarıyla birebir aynı `11..99 \ *0` sıfırsız 81 sayı dizisini kullanan 4 sütunlu şifre çözme cetveli.

T. C.
Dahiliye Vekâleti
Hususî Kalem Müdürlüğü
SAYI : 1/607

25. XII. 1944

İlişiği: 1

Zate Mahsus

10.07.2025 tarih ve 148317 Sayılı OLUR ile GİZLİLİĞİ KALDIRILDI

T. C. BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞİVİ

Başvekâlet Yüksek makamına

Ek. 7.X.1943 tarih ve 1/397 sayılı yazımıza:

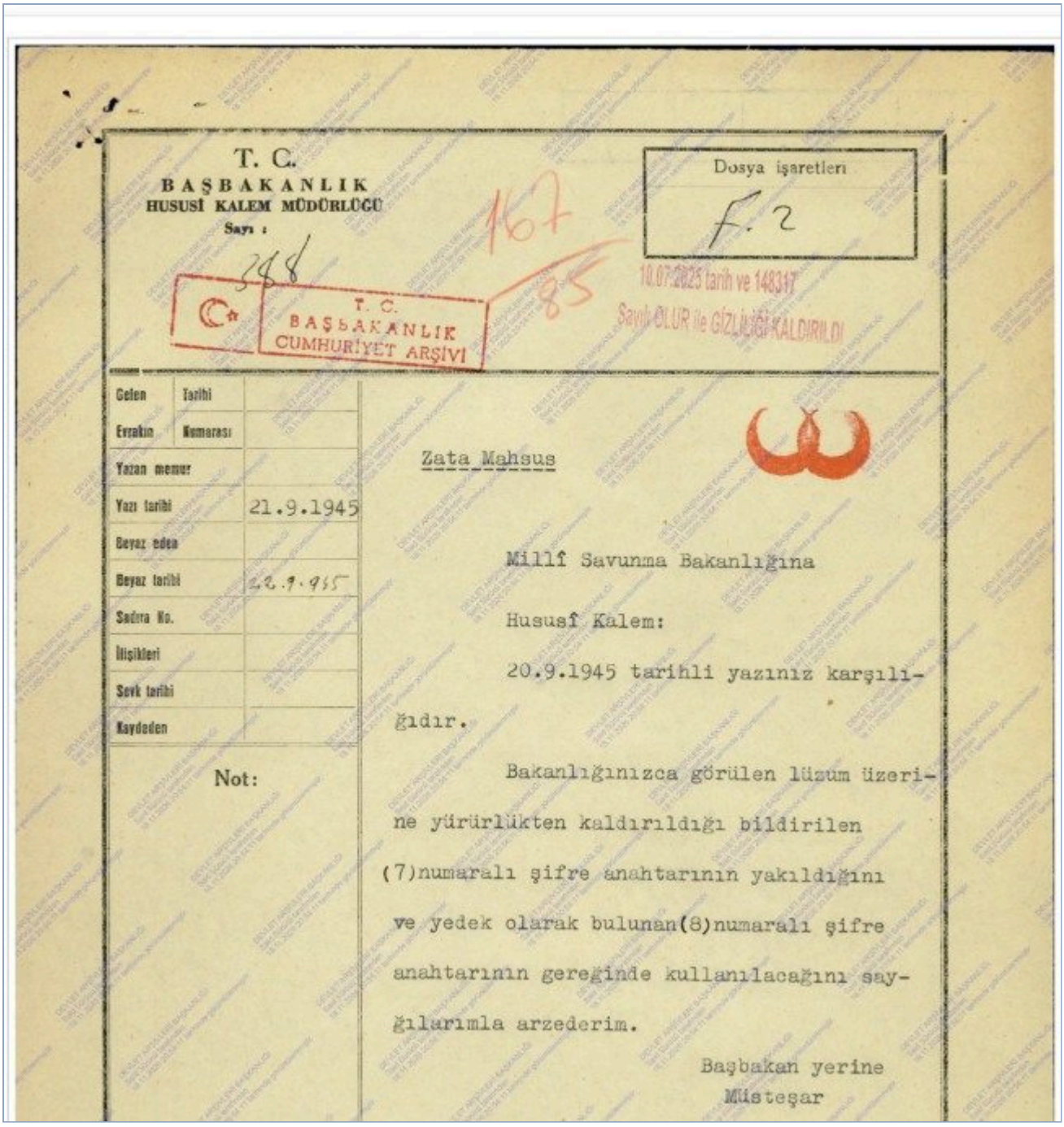
Kazaların; Umumî Müfettişlikler, Valilikler ve tarifnamesinde yazılı diger makamlarla muhaberesine mahsus olup halen kullanılmakta bulunan (UFUK) parulalı şifre anahtarı, görülen lüzum üzerine, 5.İkincikânun.1945 tarihinden itibaren istimal mevkiinden kaldırılmıştır.

Ayni tarihte kullanılmağa başlanacak olan (ÇELİK) parulalı anahtardan bir adedi ilişik olarak sunulmuştur. Alındığının bildirilmesini ve (UFUK) anahtarının da vekâletimize iade buyrulmasını saygılarımla arz ve rica ederim.

K.O. ... M.M.

Dahiliye Vekili

Levha 5 — BCA, 30-10-0-0, 159-118-20, s. 3 (25 Aralık 1944 / 5 Ocak 1945): 7 Ekim 1943'ten itibaren kullanılan «UFUK» parolalı şifre anahtarının 5 Ocak 1945'te yürürlükten kaldırılarak yerine «ÇELİK» parolalı şifre anahtarının konulduğunu belgeleyen gizli tezkere.

T. C.
BAŞBAKANLIK
HUSUSİ KALEM MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı :

Dosya işaretleri
F. 2

167
85

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

10.07.2025 tarih ve 148317 Sayılı ÖLUR ile GİZLİLİĞİ KALDIRILDI

Gelen Tarihi	
Evrakın Numarası	
Yazan memur	
Yazı tarihi	21.9.1945
Beyaz eden	
Beyaz tarihi	22.9.945
Sadra No.	
İlişikleri	
Sevk tarihi	
Kaydeden	

Not:

Zata Mahsus

Millî Savunma Bakanlığına

Hususî Kalem:

20.9.1945 tarihli yazınız karşılığıdır.

Bakanlığınızca görülen lüzum üzerine yürürlükten kaldırıldığı bildirilen (7)numaralı şifre anahtarının yakıldığını ve yedek olarak bulunan(8)numaralı şifre anahtarının gereğinde kullanılacağını saygılarımla arzederim.

Başbakan yerine
Müsteşar

Levha 6 — BCA, 30-10-0-0, 159-118-24, s. 2 (22 Eylül 1945): Yürürlükten kaldırılan 7 numaralı şifre anahtarının yakılarak imha edildiğine dair Başvekâlet yazısı.

1942 İskenderiye (`MTCI`) Çözülmemiş Telsiz Şifre Telgrafları (No. 142 & No. 145) ve 1939 Berlin (General Mittelberger) Askerî Şifresi

Milli Savunma Bakanlığı Askerî Tarih Arşivi (ATASE) İkinci Dünya Harbi Koleksiyonu (`110-9-1-14`, Kutu 2 Gömlek 125 & Kutu 1 Gömlek 63)

1. Genelkurmay Telsizi Tarafından İskenderiye'den (`MTCI`) Alınan İki Çözülmemiş Telsiz Şifresi (15 Nisan & 11 Mayıs 1942)

Kuzey Afrika cephesinde Gazala ve Tobruk muharebeleri öncesinde, **15 Nisan 1942** (`03:07`) ve **11 Mayıs 1942** (`15:05`) tarihlerinde Ankara'daki **Genelkurmay Telsizi** tarafından **İskenderiye (`İskenderiye / MTCI`)** çıkışlı iki adet 4 haneli şifreli telsiz telgraf alınmış; Genelkurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak'ın emriyle III. Şube (İstihbarat) tarafından çözülmeden doğrudan Ankara'daki **İngiliz Ataşemiliterliği'ne** teslim edilmiştir.

1.1. Telsiz Şifre No. 142 (15 Nisan 1942 · Saat 03:07–03:15 · 25 Dört Haneli Grup)

```
İlk merkez: İskenderiye / MTCI | No: 142 | Verildiği: 15/4/42 0307 | Alındığı: 15/4/42 03
Damga: GENELKURMAY TELSİZİ B. 15 NİSAN 1942

27/172360  0419 0926 0774 0230 5648 3055 3363 7221 7901 9521
           3891 4326 3253 8298 6336 1660 8372 3802 8630 2770
           0313 2046 7119 5572 9266/1346 C / 14 .
```

1.2. Telsiz Şifre No. 145 (11 Mayıs 1942 · Saat 15:05–15:12 · 67 Dört Haneli Grup)

```
İlk merkez: MTCI | No: 145 | Verildiği: 11/5/942 1505 | Alındığı: 11/5/942 1512
Damga: GEN. KURMAY TELSİZİ 11-5-1942

3128 2329 6363 8113 9625 9371 8856 9370
7874 2526 4206 2517 0814 0909 4142 7698
2445 6490 0678 0834 2466 9371 3724 8552
6921 2733 0109 7078 4390 6097 1236 6062
0716 9620 8111 2443 4474 9580 0298 0400
8599 7241 8982 3761 0158 3210 0829 9572
8731 4348 9675 0753 1298 7849 5467 1870
1307 3431 6581 4688 0504 4026 5280 3084
3406 5952 2572 = 1228 C / 10
```

2. Kriptanalitik Bulgular: Protokol Çerçevesi, `IC = 0.00927` ve `d1 == d3` Anomalisi

- **Çözülen Protokol ve Tarih-Saat Grubu (`DTG`):** Telgraf No. 142'nin sonundaki `/1346 C / 14 .` ve No. 145'in sonundaki `= 1228 C / 10` ibareleri İngiliz Kraliyet Muhabere Sınıfı (*Royal Signals*) standart **Tarih-Saat Grubu (DTG)** formatıdır: `1346 C / 14` = **14 Nisan 1942, Saat 13:46,** `C` **Saat Dilimi (*Charlie* = *GMT+3* Kahire/Ankara saati)**; `1228 C / 10` = **10 Mayıs 1942, Saat 12:28,** `C` **Saat Dilimi (*GMT+3*)**. Başlangıçtaki `27/172360` ibaresinde `27` toplam grup sayısını (`1` gösterge + `25` şifre

grubu + `1` DTG = `27`), `172360` ise 6 haneli **üst-şifreleme tablo/satır göstergesini (*indicator group*)** belirtir.

- **İki Haneli Rastlantı İndeksi (`IC = 0.00927`):** Toplam `92` dört haneli grubun `184` iki haneli yarısında (`00..99`) `88` farklı ikili değer kullanılmış olup rastlantı indeksi `IC = 0.00927`'dir (tam rastgele dağılım `0.01000`). Bu durum, telgrafların doğrudan harf ikamesi değil, **4 haneli İngiliz askeri kod kitabı üzerine mod 10 toplama cetveli (*superenciphered code / one-time or reciprocating additive table*)** ile şifrelendiğini kanıtlar.
- **No. 145 İçindeki `9371` Sütun Tekrarı ve `d1 == d3` (`%22,4`) Anomalisi:** No. 145'te `9371` kodu 6. sütunda tam `16` grup (`2 × 8` satır periyodu!) arayla iki kez (Grup #6 ve Grup #22) tekrarlanmakta ve Grup #8'de `9370` gelmektedir. Ayrıca 67 grubun `15`'inde (`%22,4`, **rastgele beklenti** `%10`, ***p* = *0.0018*) 1. ve 3. rakam aynıdır (`d1 == d3`: `2329, 6363, 7874, 2526, 0909, 4142, 0109, 7078, 6062, 0400, 8982, 4348, 3431, 0504, 5952`)** ve `21`'inde (`%31,3`) iki yarı arasındaki fark `|BB − AA| <= 9`'dur.

İnteraktif 1942 İskenderiye (`MTCI`) Çözülmemiş Telsiz Şifreleri Kriptanaliz Laboratuvarı (`MSB ATASE 110–9–1–14, 2–0–125`)

#1 3128	#2 2329	#3 6363	#4 8113	#5 9625	#6 9371	#7 8856	#8 9370
#9 7874	#10 2526	#11 4206	#12 2517	#13 0814	#14 0909	#15 4142	#16 7698
#17 2445	#18 6490	#19 0678	#20 0834	#21 2466	#22 9371	#23 3724	#24 8552
#25 6921	#26 2733	#27 0109	#28 7078	#29 4390	#30 6097	#31 1236	#32 6062
#33 0716	#34 9620	#35 8111	#36 2443	#37 4474	#38 9580	#39 0298	#40 0400
#41 8599	#42 7241	#43 8982	#44 3761	#45 0158	#46 3210	#47 0829	#48 9572
#49 8731	#50 4348	#51 9675	#52 0753	#53 1298	#54 7849	#55 5467	#56 1870
#57 1307	#58 3431	#59 6581	#60 4688	#61 0504	#62 4026	#63 5280	#64 3084
#65 3406	#66 5952	#67 2572					

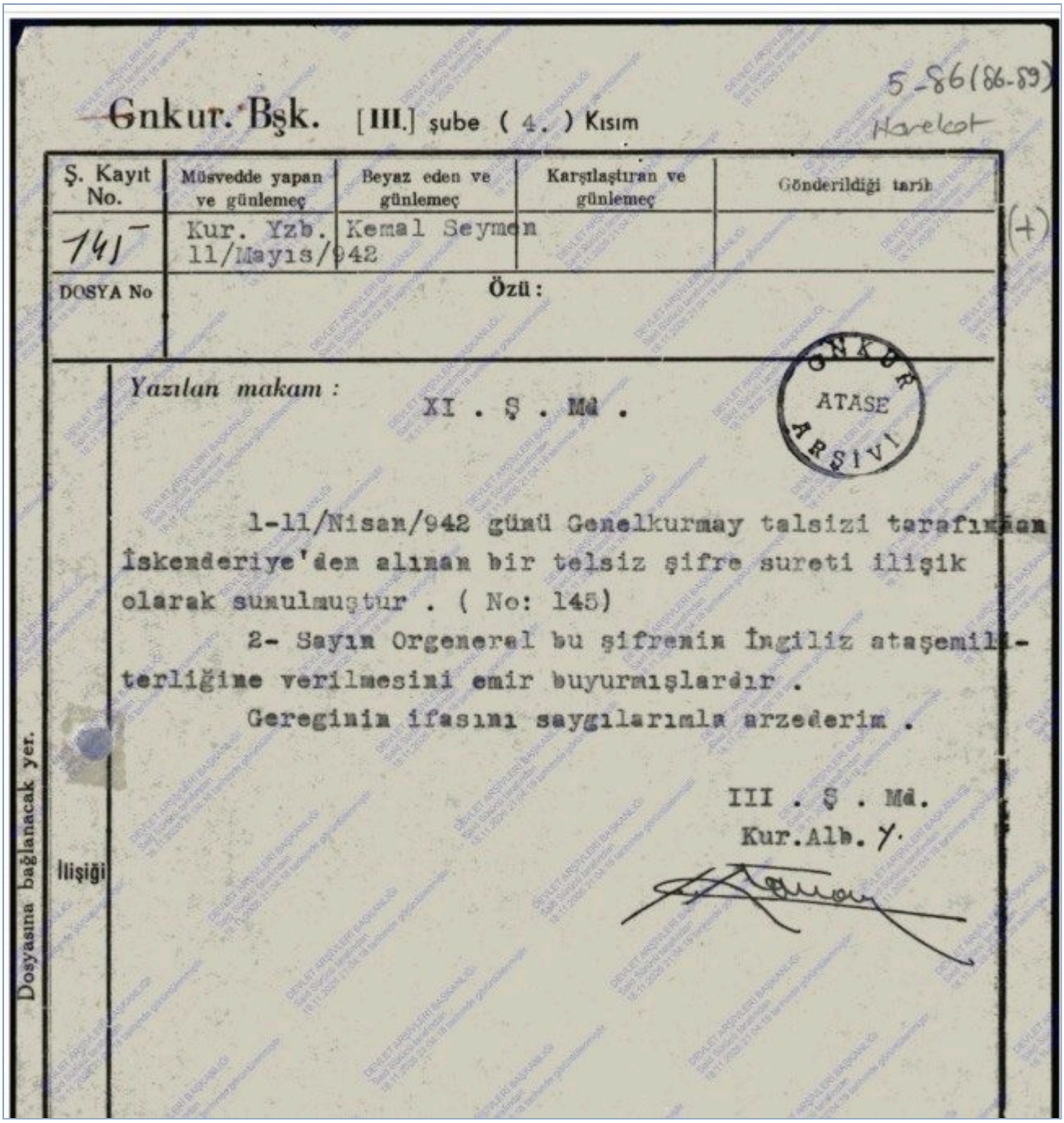
> `Grup Sayısı: 67 | d1 == d3 (Aynı Onluk [AA][BB]): 15/67 (22.4%) | 0xxx Başlangıçlı: 12/67 | 2–Haneli Rastlantı İndeksi (IC): 0.00927`

3. Harp Akademisi Mütehassısı Alman General Mittelberger'in Berlin'den Gönderdiği Gizli Uyarı Şifresi (6–19 Aralık 1939 · `MSB ATASE 110–9–1–14, 1–0–63`)

> **T.C. Genelkurmay Başkanlığı Şifre Âmirliği — Sayı: 8648 (Zata mahsus · Çıktığı yer: Berlin · Tarih: 6-12-39 / 7-12-39 · Açan: Arif Olğaç):**
> «Harp akademisinde mütehassıs olarak çalışan General Mittelberger aile harcırahını kendisine götüren

kurmay Yüzbaşı Yusufa uzunca hizmetin manen kendisini Türkiyeye bağladığını ve Türkiyenin emniyeti bakımından aşadaki hususatı bildirmeyi bir vazife telâkki ettiğini bildirmiştir:
[1-] Türkleri Trakyadan atmak tarihi gayedir. Bütün kuvvetle bu gayeye çalışılmaktadır. Türkiyeye büyük tehlike Trakyadan gelecektir.
2- Boğazların ve garbi anadolunun emniyeti için Trakyanın elde bulundurulması şarttır. Bunun için:
A- Trakyaya derhal ve süratle tank manileri ve modern bunkerlerle esaslı surette tahkim edilmelidir.
B- Müdafaa bakımından Trakyada iki zırhlı tümene ihtiyaç vardır.
C- Trakyaya en muktedir komutanlar verilmelidir.
D- Mareşal hörmet ve itimatla bağlı bulunulacak çok yüksek komutandır. Tümen ve daha yukarı komutanlarla kurmaylar çok iyidir. Alay ve tabur komutanları ihtiyar ve yeni vasıtaları kavrayamayacak derecede olduğundan islâhı lazımdır.
E- Bol miktarda cepane istihsal edecek fabrikalara ehemmiyet vermek icapetmektedir.
F- Hava kuvvetlerine büyük dikkat ve ehemmiyet verilmelidir.
G- Kafkas cephesi gözden uzak tutulmamalıdır. Arz olunur.»

4. Görsel Arşiv Kanıt Levhaları (`MSB ATASE 110-9-1-14`)

5-86(86-89)
Harekat

Gnkur. Bşk. [III.] şube (4.) Kısım

Ş. Kayıt No.	Müsvedde yapan ve günlemeç	Beyaz eden ve günlemeç	Karşılaştıran ve günlemeç	Gönderildiği tarih
141	Kur. Yzb. 11/Mayıs/942	Kemal Seymen		
DOSYA No	Özü:			

Yazılan makam : XI . Ş . Md .

ANKARA ATASE ARŞİVİ

1-11/Nisan/942 günü Genelkurmay talsizi tarafından İskenderiye'den alınan bir telsiz şifre sureti ilişik olarak sunulmuştur . (No: 145)

2- Sayın Orgeneral bu şifrenin İngiliz ataşemiliterliğine verilmesini emir buyurmışlardır .

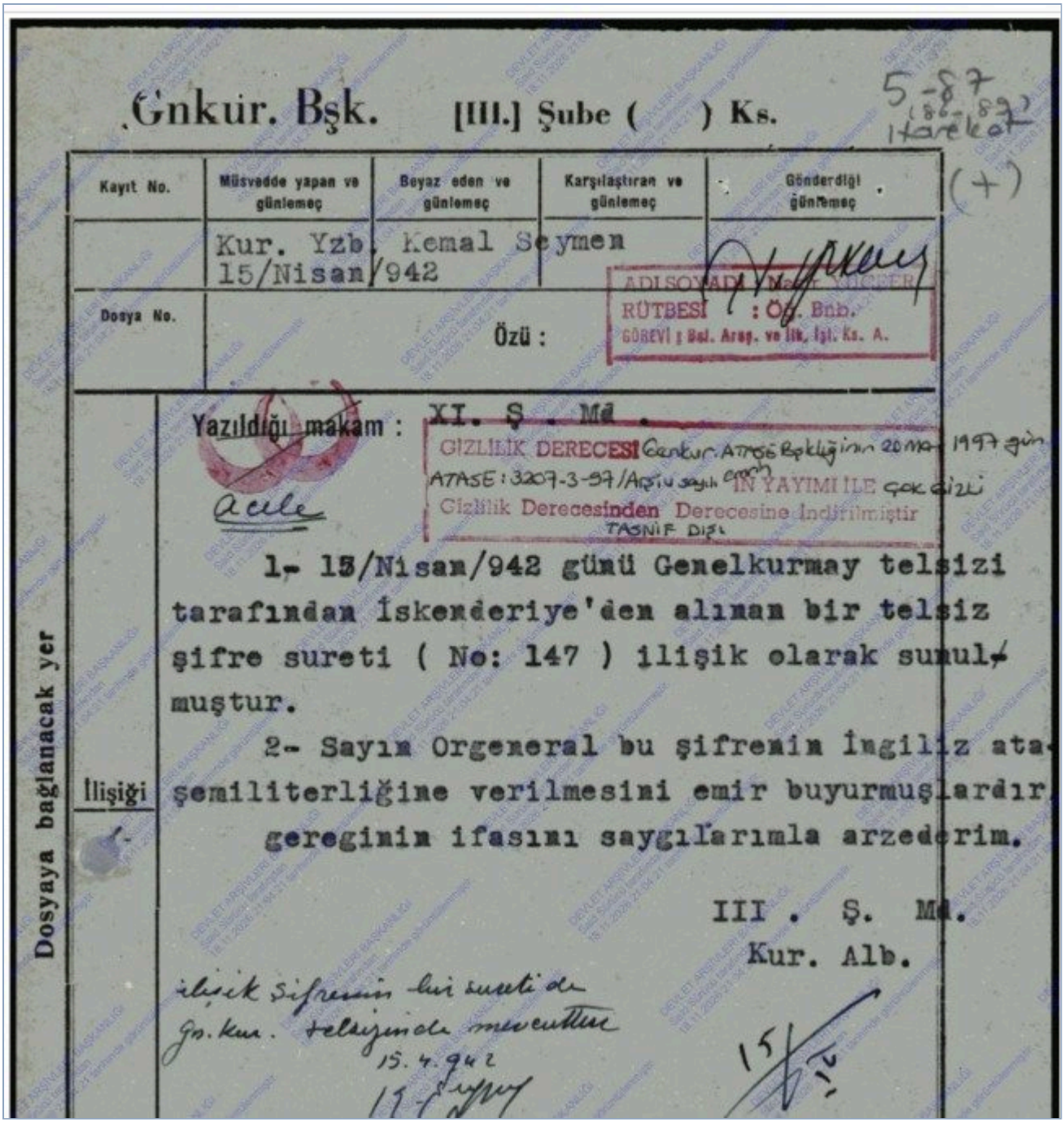
Gereğinin ifasını saygılarımla arzederim .

III . Ş . Md.
Kur.Alb. Y.

İlişiği

Dosyasına bağlanacak yer.

Levha 7 — MSB ATASE, 110-9-1-14, 2-0-125, s. 2 (11 Mayıs 1942): Genelkurmay Telsizi tarafından İskenderiye'den alınan No. 145 sayılı telsiz şifre suretinin Orgeneral (Mareşal Fevzi Çakmak) emriyle İngiliz Ataşemiliterliği'ne verilmesine dair III. Şube yazısı.

Gnkur. Bşk. [III.] Şube ( ) Ks.

5-87
(82-87)
Harekat

Kayıt No.	Müsvedde yapan ve günlemeç	Beyaz eden ve günlemeç	Karşılaştıran ve günlemeç	Gönderdiği günlemeç
	Kur. Yzb. Kemal Seymen 15/Nisan/942			

(+)

ADI SOYADI : Mehmet GÜCÜER
RÜTBESİ : Ön. Bnb.
GÖREVİ : Bsl. Araş. ve İlk. İşl. Ks. A.

Dosya No.

Özü :

Yazıldığı makam : XI. Ş. Md.

GİZLİLİK DERECESİ Genkur. ATASE Başkanlığının 20 MAY 1997 gün
ATASE : 3207-3-97/Arşiv sayılı emriyle
Gizlilik Derecesinden Derecesine İndirilmiştir
TASNİF DIŞI

Acele

Dosyaya bağlanacak yer

İlişiği 1-

1- 15/Nisan/942 günü Genelkurmay telsizi tarafından İskenderiye'den alınan bir telsiz şifre sureti (No: 147) ilişik olarak sunulmuştur.

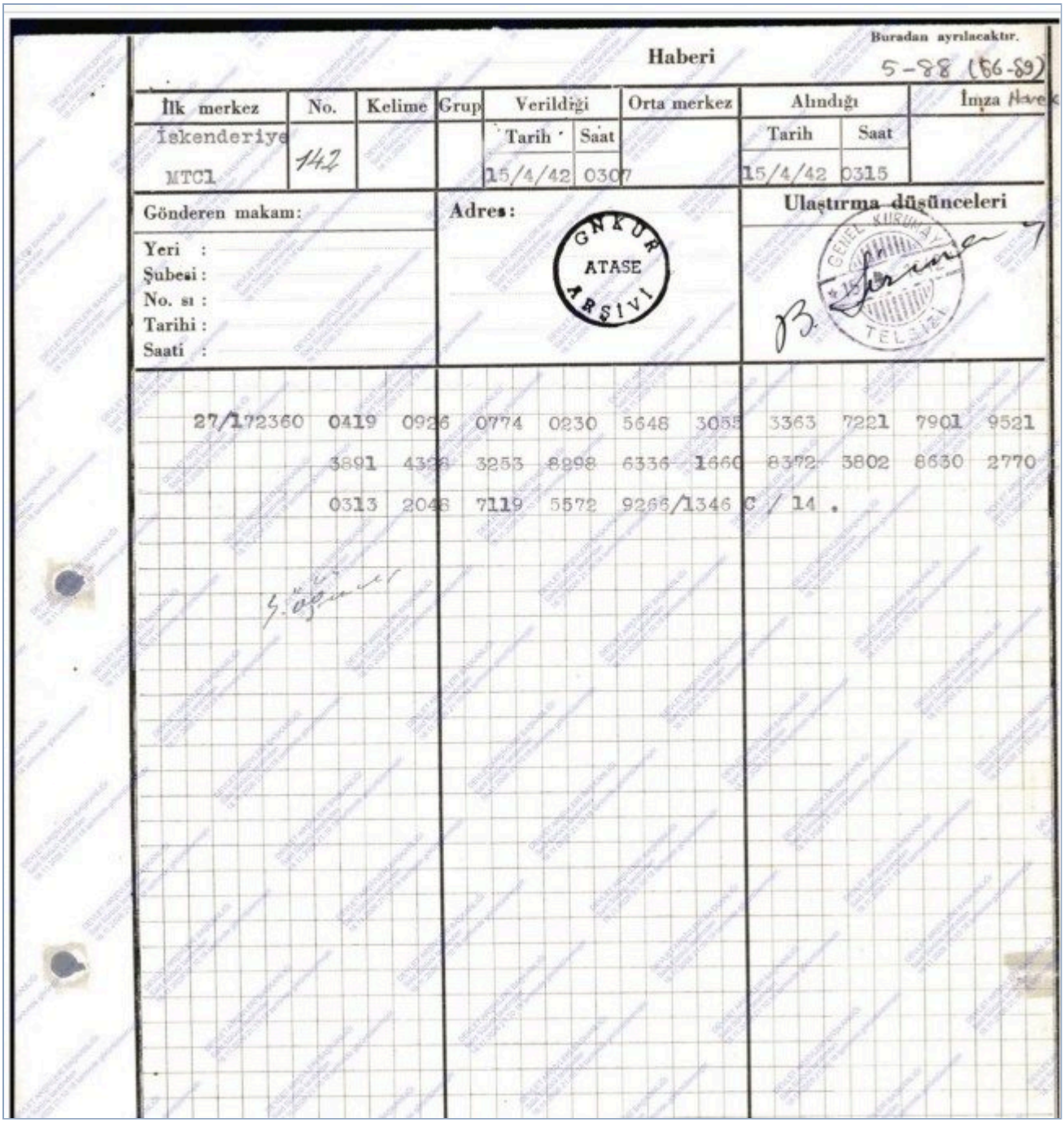
2- Sayın Orgeneral bu şifrenin İngiliz ataşemiliterliğine verilmesini emir buyurmuşlardır. Gereğinin ifasını saygılarımla arzederim.

III. Ş. Md.
Kur. Alb.

ilişik şifrenin bir suretidir
Gn. kur. telsizinde mevcuttur
15.4.942

15/IV/42

Levha 8 — MSB ATASE, 110-9-1-14, 2-0-125, s. 3 (15 Nisan 1942): İskenderiye'den alınan telsiz şifre suretinin İngiliz Ataşemiliterliği'ne teslimine dair ilk üst yazı.

Haberi

Buradan ayrılacaktır.

5-88 (86-89)

İlk merkez	No.	Kelime	Grup	Verildiği Tarih	Verildiği Saat	Orta merkez	Alındığı Tarih	Alındığı Saat	İmza
İskenderiye MTCI	142			15/4/42	0307		15/4/42	0315	

Gönderen makam:

Yeri :
Şubesi :
No. sı :
Tarihi :
Saati :

Adres:

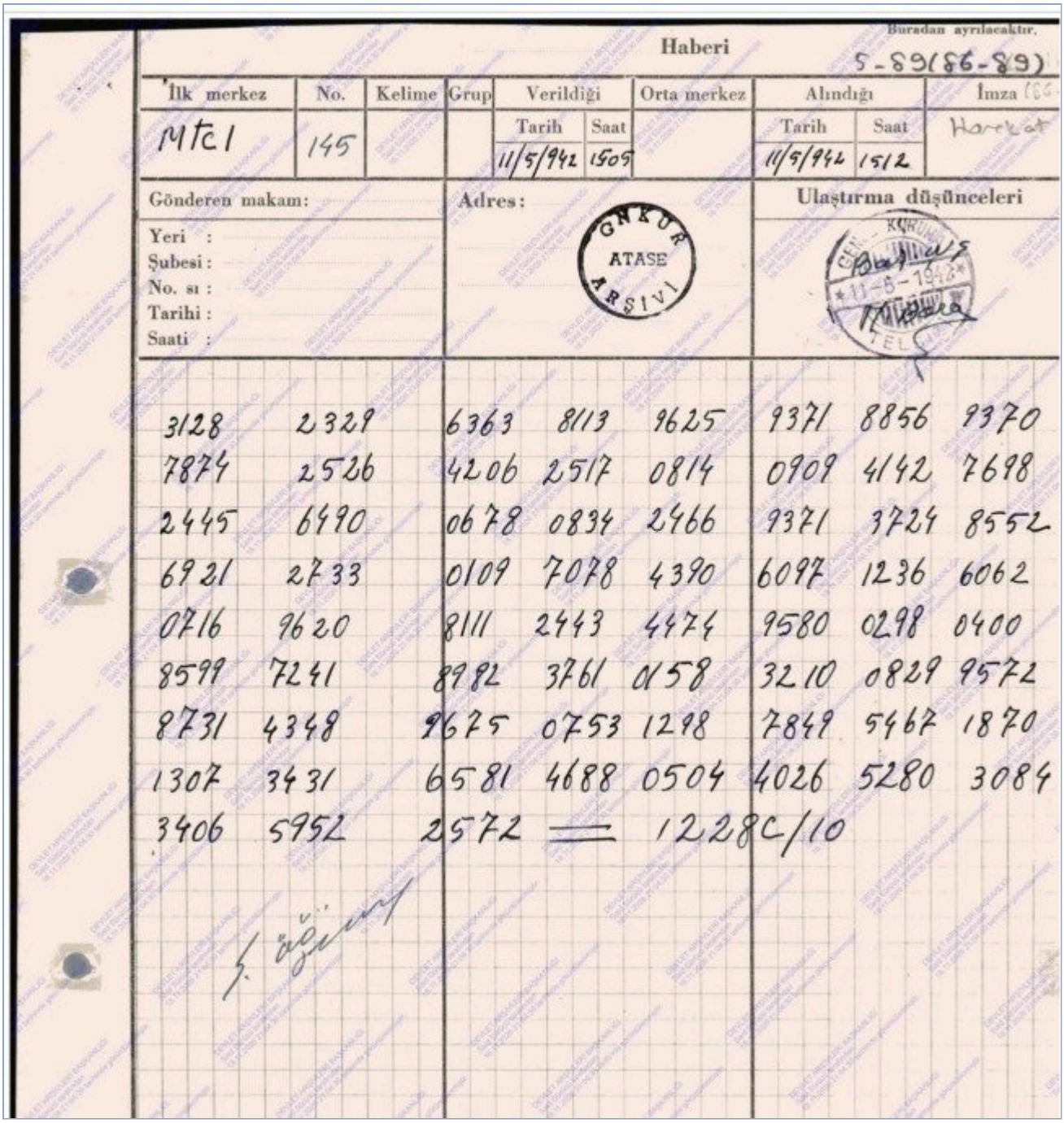
GNKUR ATASE ARŞİVİ

Ulaştırma düşünceleri

GENEL KURMAY TELSİZ

27/172360 0419 0926 0774 0230 5648 3055 3363 7221 7901 9521
3891 4328 3253 8998 6336 1660 8372 3802 8630 2770
0313 2048 7119 5572 9266/1346 C / 14 .

Levha 9 — MSB ATASE, 110-9-1-14, 2-0-125, s. 4 (15 Nisan 1942 · No. 142): İskenderiye / MTCI çıkışlı, `27/172360` başlık göstergeli ve `9266/1346 C / 14 .` bitişli 25 grupluk çözülmemiş 4 haneli telsiz şifresi.

Haberi

Buradan ayrılacaktır.

5-89(86-89)

İlk merkez	No.	Kelime	Grup	Verildiği Tarih	Verildiği Saat	Orta merkez	Alındığı Tarih	Alındığı Saat	İmza
MTCI	145			11/5/942	1505		11/5/942	1512	Harekat

Gönderen makam:
Yeri :
Şubesi :
No. sı :
Tarihi :
Saati :

Adres:

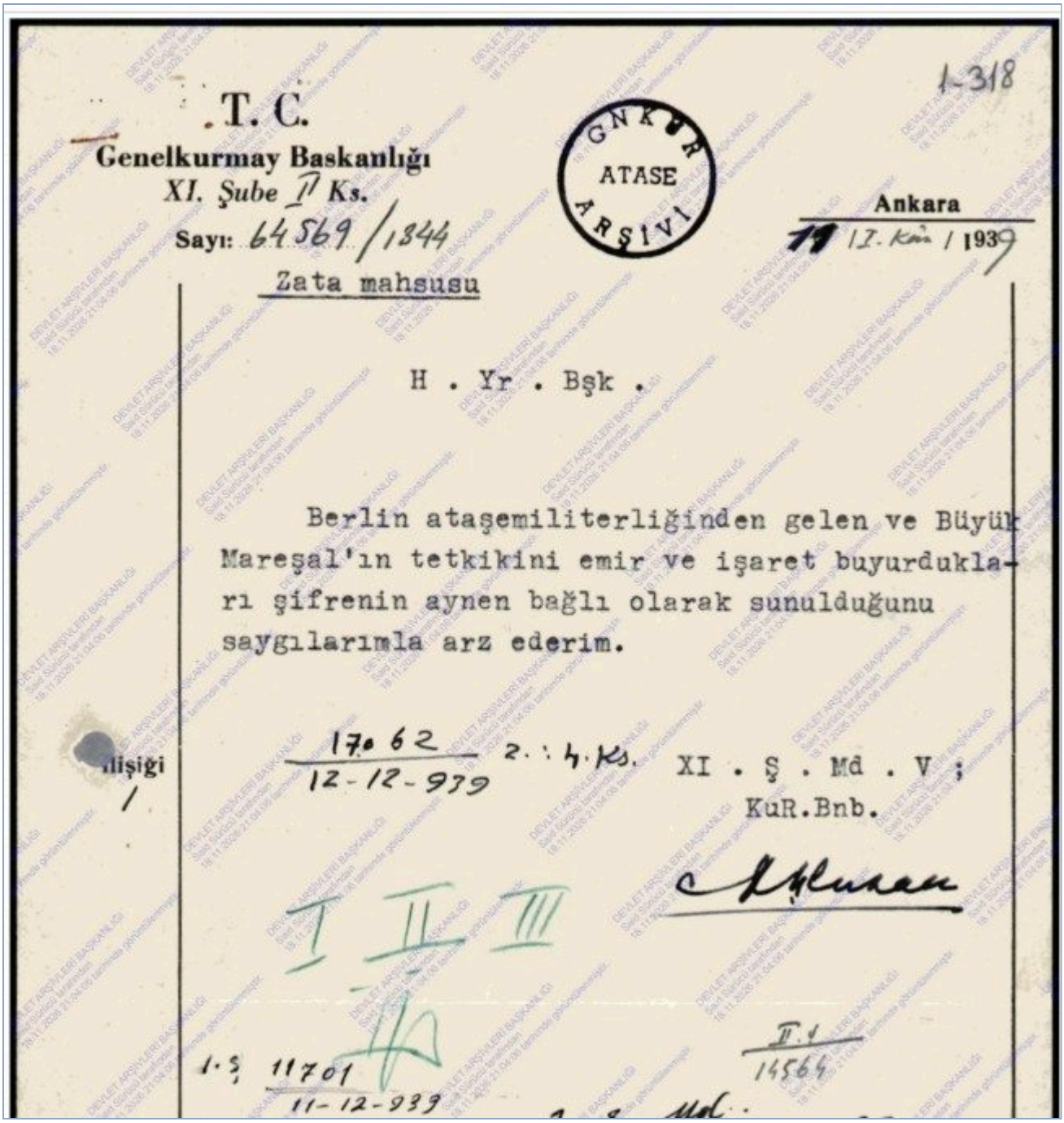
GNKUR ATASE ARŞİVİ

Ulaştırma düşünceleri

3128	2329	6363	8113	9625
7874	2526	4206	2517	0814
2445	6490	0678	0834	2466
6921	2733	0109	7078	4390
0716	9620	8111	2443	4474
8599	7241	8982	3761	0158
8731	4348	9675	0753	1298
1307	3431	6581	4688	0504
3406	5952	2572	=	1228C/10

9371	8856	9370
0909	4142	7698
9371	3724	8552
6097	1236	6062
9580	0298	0400
3210	0829	9572
7849	5467	1870
4026	5280	3084

Levha 10 — MSB ATASE, 110-9-1-14, 2-0-125, s. 5 (11 Mayıs 1942 · No. 145): MTCI çıkışlı ve `= 1228 C / 10` bitişli 67 grupluk çözülmemiş 4 haneli telsiz şifresi.

1-318

T. C.
Genelkurmay Başkanlığı
XI. Şube 1' Ks.
Sayı: 64569 / 1344

ATASE ARŞİVİ

Ankara
11 / 12. Kân / 1939

Zata mahsusu

H . Yr . Bşk .

Berlin ataşemiliterliğinden gelen ve Büyük Mareşal'ın tetkikini emir ve işaret buyurdukları şifrenin aynen bağlı olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

ilişiği
/

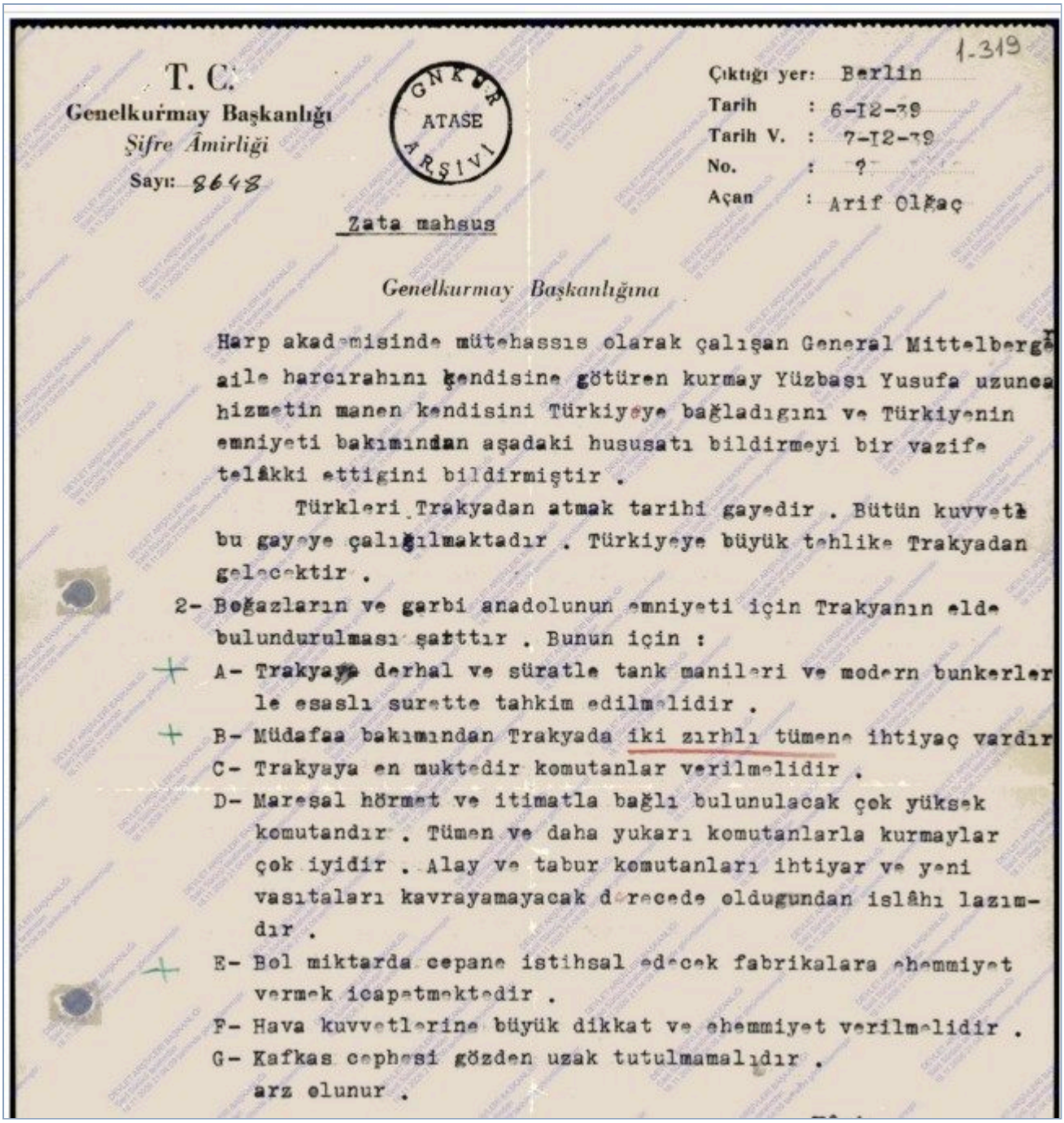
17062 / 12-12-939 2. : 4. Ks. XI . Ş . Md . V ;
KuR.Bnb.

I II III

1.Ş 11701 / 11-12-939

II.1 / 14564

Levha 11 — MSB ATASE, 110-9-1-14, 1-0-63, s. 2 (19 Aralık 1939): Berlin Ataşemiliterliği'nden gelen ve Büyük Mareşal'in tetkikini emir buyurdukları şifrenin sunulduğuna dair XI. Şube yazısı.

T. C.
Genelkurmay Başkanlığı
Şifre Âmirliği
Sayı: 8648

GNKUR ATASE ARŞİVİ

1-319

Çıktığı yer: Berlin
Tarih : 6-12-39
Tarih V. : 7-12-39
No. : ?
Açan : Arif Olğaç

Zata mahsus

Genelkurmay Başkanlığına

Harp akademisinde mütehassıs olarak çalışan General Mittelberger aile harcırahını kendisine götüren kurmay Yüzbası Yusufa uzunca hizmetin manen kendisini Türkiyeye bağladığını ve Türkiyenin emniyeti bakımından aşadaki hususatı bildirmeyi bir vazife telâkki ettigini bildirmiştir .

Türkleri Trakyadan atmak tarihi gayedir . Bütün kuvvetle bu gayeye çalışılmaktadır . Türkiyeye büyük tehlike Trakyadan gelecektir .

2- Boğazların ve garbi anadolunun emniyeti için Trakyanın elde bulundurulması şarttır . Bunun için :

A- Trakyaya derhal ve süratle tank maniler ve modern bunkerler le esaslı surette tahkim edilmelidir .

B- Müdafaa bakımından Trakyada iki zırhlı tümene ihtiyaç vardır

C- Trakyaya en muktedir komutanlar verilmelidir .

D- Maresal hörmet ve itimatla bağlı bulunulacak çok yüksek komutandır . Tümen ve daha yukarı komutanlarla kurmaylar çok iyidir . Alay ve tabur komutanları ihtiyar ve yeni vasıtaları kavrayamayacak derecede olduğundan islâhı lazımdır .

E- Bol miktarda cepane istihsal edecek fabrikalara ehemmiyet vermek icapetmektedir .

F- Hava kuvvetlerine büyük dikkat ve ehemmiyet verilmelidir .

G- Kafkas cephesi gözden uzak tutulmamalıdır .

arz olunur .

Levha 12 — MSB ATASE, 110-9-1-14, 1-0-63, s. 3 (6–7 Aralık 1939): Eski Harp Akademisi mütehassısı Alman General Hilmar Ritter von Mittelberger'in Berlin'de Yüzbaşı Yusuf'a Türkiye'ye yönelik Trakya tehlikesi ve iki zırhlı tümen ihtiyacı hakkında verdiği gizli bilgileri içeren şifre çözümü.

1940 İngiliz Hava Kuvvetleri (`RAF`) İçin Teslim Edilen Devlet Meteoroloji İşleri Kayar Şeritli («A..J») Sinoptik Şifre Makinesi

Cumhuriyet Arşivi (`BCA, 30-10-0-0, 188-289-8` · 16 Ekim – 20 Kasım 1940 · 8 Sayfa Tam Kripto Dosyası)

1. Tarihsel Bağlam ve Mekanik Kayar Şeritli Şifreleme Algoritması

İtalya'nın Yunanistan'a saldırdığı ve Doğu Akdeniz hava harekâtının yoğunlaştığı **Ekim–Kasım 1940**'ta, Türkiye'nin günlük hava rasat yayınlarından (Ankara Telsizi, çağrı işareti `TAB`, `3000 m` dalga uzunluğu, `08:15` ve `14:15` GMT) **İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetleri'nin (RAF)** yararlanabilmesi amacıyla Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü tarafından kullanılan **fiziksel kayar şeritli sinoptik şifre anahtarı** Ankara'daki İngiliz Büyükelçiliği Hava Ataşeliği'ne teslim edilmiştir.

> **T.C. Başvekâlet Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü — 20.11.1940 (İngiltere Sefareti Hava Ataşeliğine):**
> «Kırmızı şeritler oynatılmak suretile tertip edilecek Sinoptik şifrenin harflerinin yerlerini değiştirmek kabildir. Bu suretle şifrenin anahtarı da meydana getirilmiş ve ayni zamanda bu anahtar telsizle de bildirilmiş olur. Bu vaziyete göre ve her hangi bir zamanda şifrenin hazırlanmasında anahtarın değiştirilmesine lüzum görüldükte Ankara telsizinin (`TAB`) den sonra tekrarlayacağı harflere göre tablonun tanzimile şifrenin kuruluş şekli de öğrenilmiş olur.
> **Meselâ:** Ankara telsizi (`TAB`) den sonra beş defa (**`B A B A A`**) harflerini bildirse şifre aşağıdaki şekilde tertip olunmuştur:
> Açık Kalıp: `G1: İ F N p h | G2: İ W P p Nh | G3: İ W P CL V | G4: T D P CM U | G5: T D a CH W`
> `BABAA` Şifreli Kalıp: **`G1: İ F P p h | G2: İ W P p Nh | G3: T W P CL V | G4: T D a CM U | G5: İ D N CH W`** »

İnteraktif 1940 Kayar Şeritli («A..J») Sinoptik Meteoroloji Şifre Makinesi (`BCA 30-10-0-0, 188-289-8`)

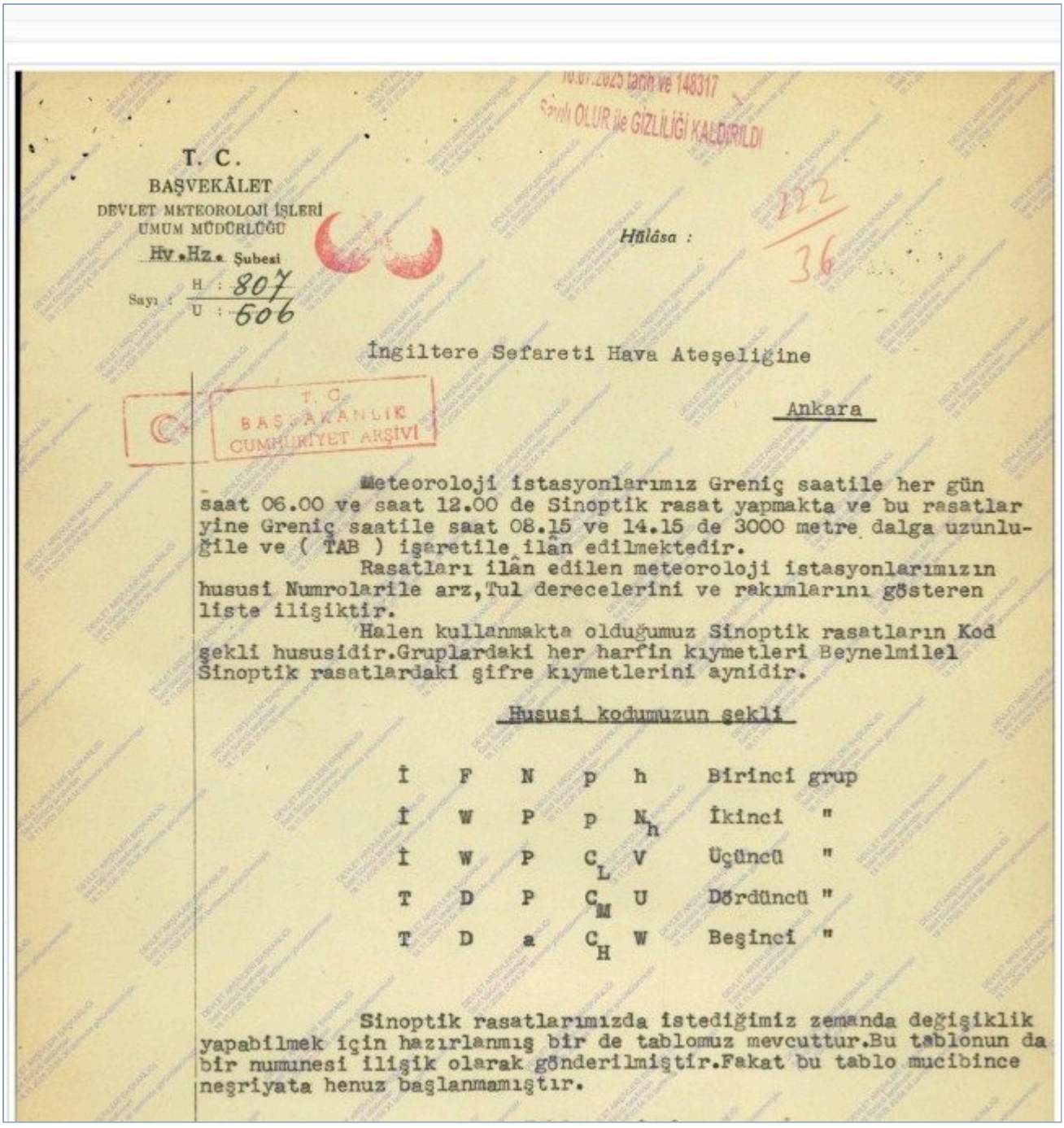

`TAB BABAA BABAA BABAA BABAA BABAA ⟹ G1: İ F P p h | G2: T W P p Nh | G3: T W P CL V | G4: İ D a CM U | G5: İ D N CH W`

2. Hususi Meteoroloji İstasyon Kod Numaraları Cetveli (`BCA 30–10–0–0, 188–289–8, s. 6`)

Hususi İstasyon Kodu	İstasyon İsmi	Arz (Enlem)	Tul (Boylam)	Rakım
`161`	Edirne	`N 41 40`	`E 26 35`	42 m
`139`	İstanbul	`N 40 58`	`E 28 50`	18 m
`169`	İzmit	`N 40 46`	`E 29 56`	92 m
`198`	Sinop	`N 42 02`	`E 35 10`	25 m
`221`	Trabzon	`N 41 00`	`E 39 44`	97 m
`134`	Çanakkale	`N 40 09`	`E 26 24`	26 m
`118`	Eskişehir	`N 39 47`	`E 30 32`	796 m
`163`	Ankara	`N 39 57`	`E 32 53`	907 m
`158`	Sivas	`N 39 45`	`E 37 02`	1284 m
`156`	Erzurum	`N 39 55`	`E 41 17`	1954 m
`123`	Kayseri	`N 38 44`	`E 35 30`	1059 m
`155`	Malatya	`N 38 21`	`E 38 19`	959 m
`184`	Diyarbakır	`N 37 55`	`E 40 15`	715 m
`199`	Van	`N 38 28`	`E 43 21`	1804 m
`225`	İzmir	`N 38 26`	`E 27 10`	5 m
`195`	Antalya	`N 36 53`	`E 30 44`	43 m
`135`	Konya	`N 37 53`	`E 32 31`	1031 m
`142`	Ulukışla	`N 37 33`	`E 34 30`	1425 m
`215`	Adana	`N 36 59`	`E 35 19`	30 m
`223`	İslahiye	`N 37 03`	`E 36 37`	520 m

3. Görsel Arşiv Kanıt Levhaları (Kayar Şeritli Aparat ve Talimatname)

T. C.
BAŞVEKÂLET
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
Hv.Hz. Şubesi
Sayı : H : 807
U : 606

Hülâsa :

222
36

10.07.2025 tarih ve 148317 Sayılı OLUR ile GİZLİLİĞİ KALDIRILDI

T. C. BAŞBAKANLIK CUMHURİYET ARŞİVİ

İngiltere Sefareti Hava Ateşeliğine

Ankara

Meteoroloji istasyonlarımız Greniç saatile her gün saat 06.00 ve saat 12.00 de Sinoptik rasat yapmakta ve bu rasatlar yine Greniç saatile saat 08.15 ve 14.15 de 3000 metre dalga uzunluğile ve (TAB) işaretile ilân edilmektedir.

Rasatları ilân edilen meteoroloji istasyonlarımızın hususi Numrolarile arz,Tul derecelerini ve rakımlarını gösteren liste ilişiktir.

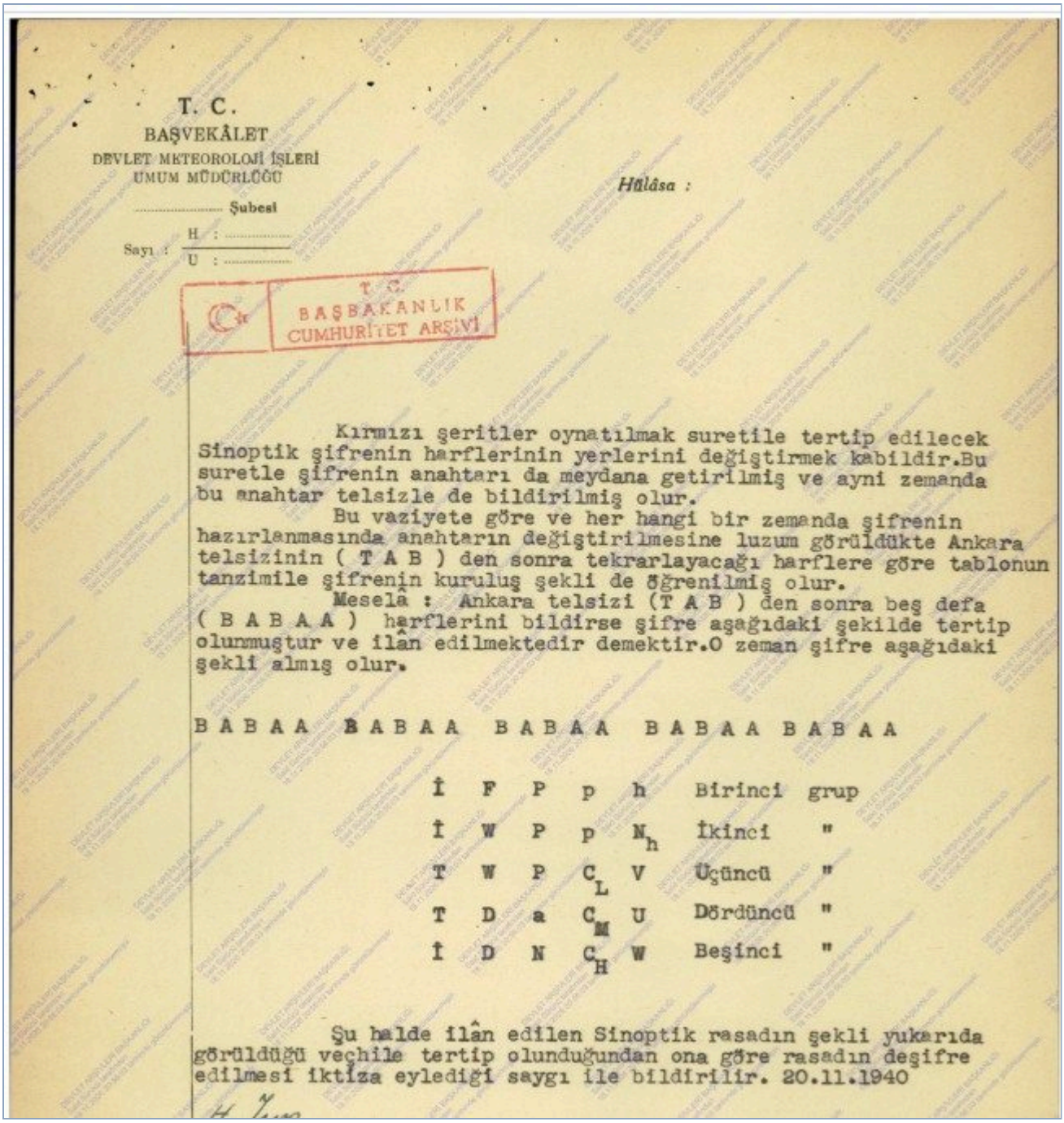
Halen kullanmakta olduğumuz Sinoptik rasatların Kod şekli hususidir.Gruplardaki her harfin kıymetleri Beynelmilel Sinoptik rasatlardaki şifre kıymetlerini aynidir.

Hususi kodumuzun şekli

İ	F	N	p	h	Birinci grup
İ	W	P	p	N_h	İkinci "
İ	W	P	C_L	V	Üçüncü "
T	D	P	C_M	U	Dördüncü "
T	D	a	C_H	W	Beşinci "

Sinoptik rasatlarımızda istediğimiz zemanda değişiklik yapabilmek için hazırlanmış bir de tablomuz mevcuttur.Bu tablonun da bir numunesi ilişik olarak gönderilmiştir.Fakat bu tablo mucibince neşriyata henuz başlanmamıştır.

Levha 13 — BCA, 30-10-0-0, 188-289-8, s. 4 (Ekim 1940): İngiltere Sefareti Hava Ataşeliği'ne Ankara Telsizi (`TAB`) rasat saatlerini ve 5 grupluk hususi sinoptik kod kalıbını açıklayan muhtıra.

T. C.
BAŞVEKÂLET
DEVLET METEOROLOJİ İŞLERİ
UMUM MÜDÜRLÜĞÜ
..... Şubesi
Sayı : H : .....
U : .....

Hülâsa :

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Kırmızı şeritler oynatılmak suretile tertip edilecek Sinoptik şifrenin harflerinin yerlerini değiştirmek kabildir.Bu suretle şifrenin anahtarı da meydana getirilmiş ve ayni zemanda bu anahtar telsizle de bildirilmiş olur.

Bu vaziyete göre ve her hangi bir zemanda şifrenin hazırlanmasında anahtarın değiştirilmesine luzum görüldükte Ankara telsizinin (T A B) den sonra tekrarlayacağı harflere göre tablonun tanzimile şifrenin kuruluş şekli de öğrenilmiş olur.

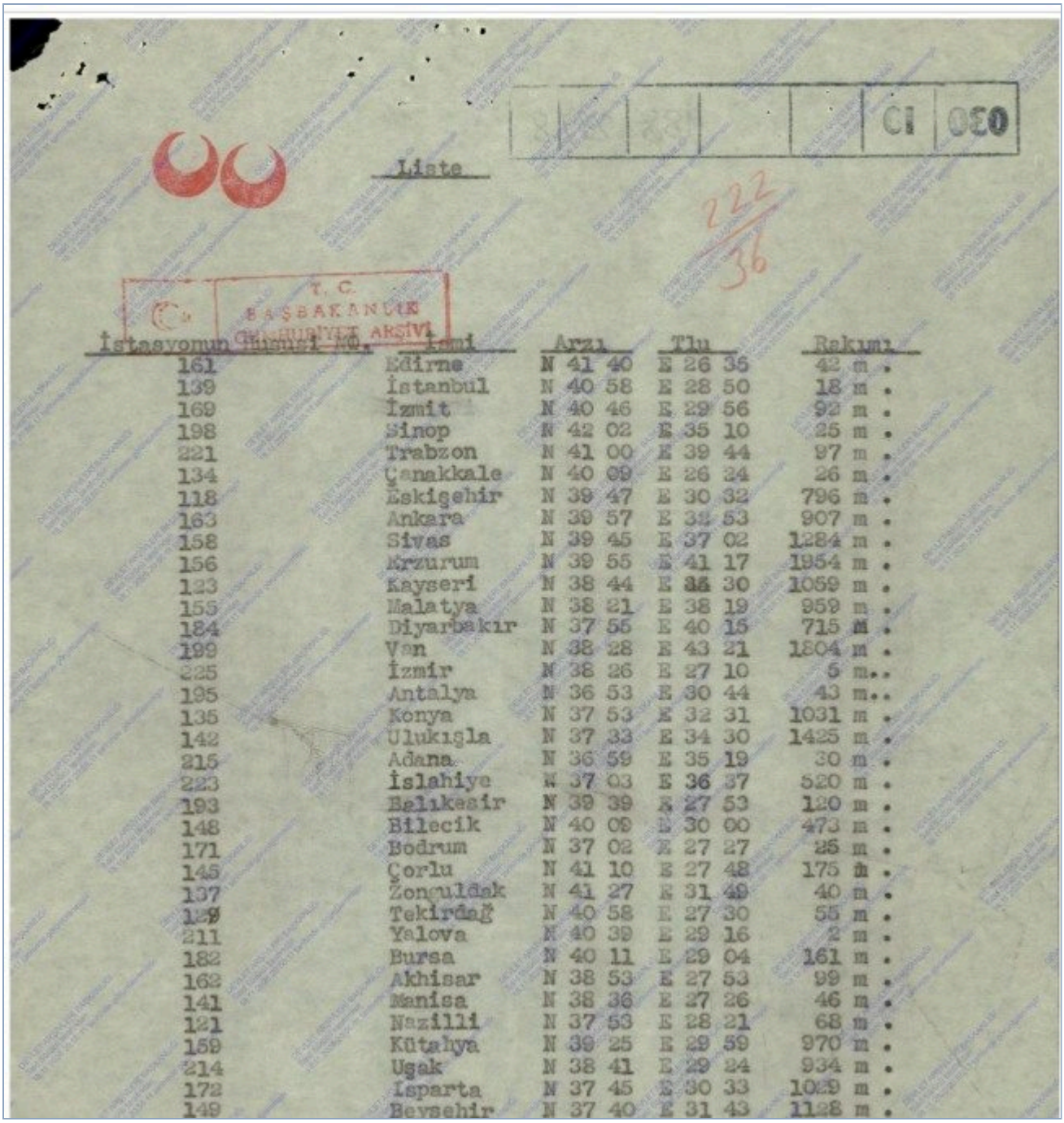
Meselâ : Ankara telsizi (T A B) den sonra beş defa (B A B A A) harflerini bildirse şifre aşağıdaki şekilde tertip olunmuştur ve ilân edilmektedir demektir.O zeman şifre aşağıdaki şekli almış olur.

B A B A A B A B A A B A B A A B A B A A B A B A A

İ	F	P	p	h	Birinci grup
İ	W	P	p	N_h	İkinci "
T	W	P	C_L	V	Üçüncü "
T	D	a	C_M	U	Dördüncü "
İ	D	N	C_H	W	Beşinci "

Şu halde ilân edilen Sinoptik rasadın şekli yukarıda görüldüğü veçhile tertip olunduğundan ona göre rasadın deşifre edilmesi iktiza eylediği saygı ile bildirilir. 20.11.1940

Levha 14 — BCA, 30-10-0-0, 188-289-8, s. 5 (20 Kasım 1940): Kırmızı/turuncu şeritlerin oynatılmasıyla `BABAA` anahtarı altında 25 rasat değişkeninin nasıl yer değiştirdiğini gösteren resmi örnek.

Liste

222
36

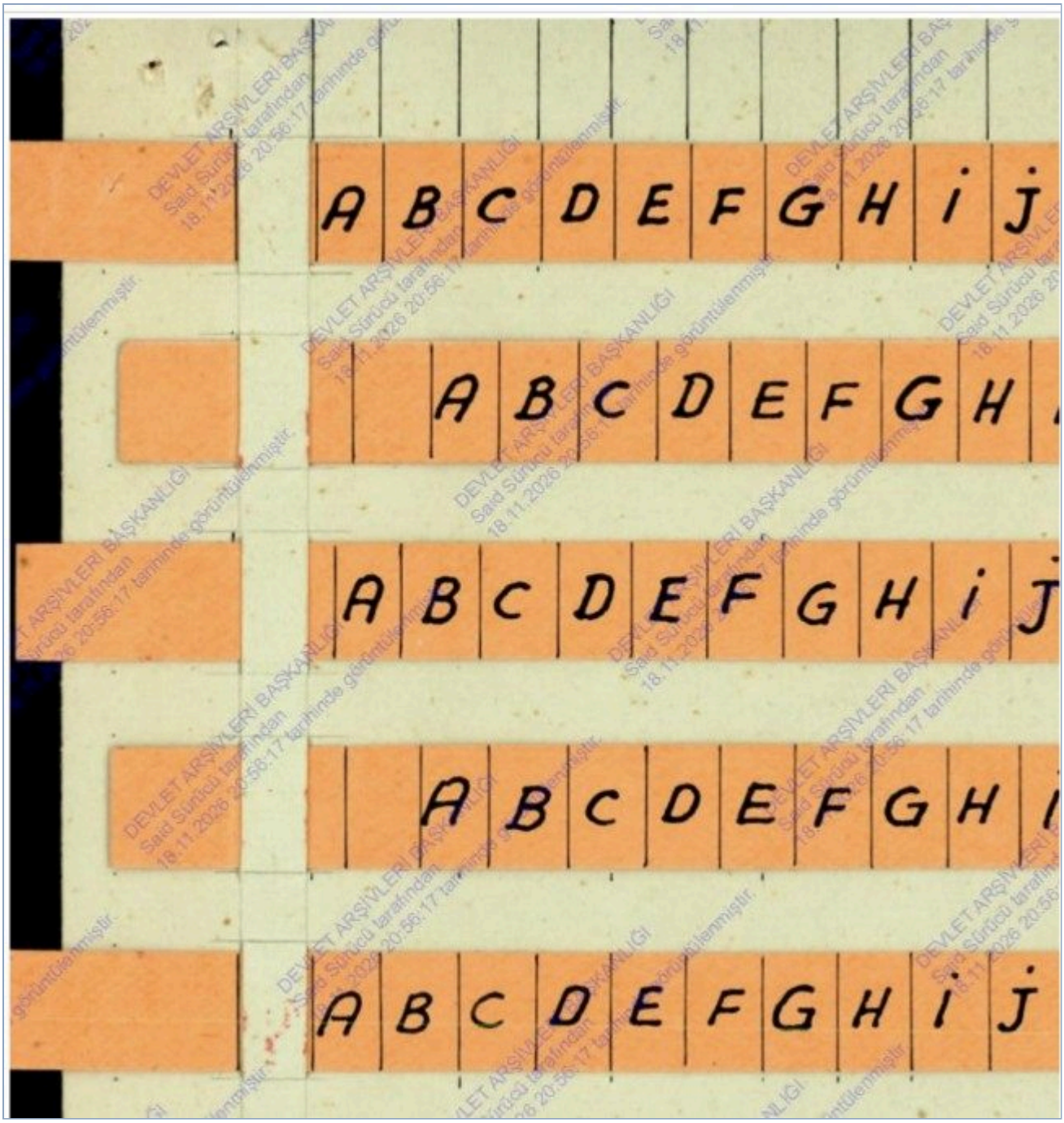
T.C.
BAŞBAKANLIK
Cumhuriyet Arşivi

İstasyonun Hususi No.	İsmi	Arzı	Tlu	Rakımı
161	Edirne	N 41 40	E 26 36	42 m.
139	İstanbul	N 40 58	E 28 50	18 m.
169	İzmit	N 40 46	E 29 56	92 m.
198	Sinop	N 42 02	E 35 10	25 m.
221	Trabzon	N 41 00	E 39 44	97 m.
134	Çanakkale	N 40 09	E 26 24	26 m.
118	Eskişehir	N 39 47	E 30 32	796 m.
163	Ankara	N 39 57	E 32 53	907 m.
158	Sivas	N 39 45	E 37 02	1284 m.
156	Erzurum	N 39 55	E 41 17	1954 m.
123	Kayseri	N 38 44	E 35 30	1059 m.
155	Malatya	N 38 21	E 38 19	959 m.
184	Diyarbakır	N 37 55	E 40 15	715 m.
199	Van	N 38 28	E 43 21	1804 m.
225	İzmir	N 38 26	E 27 10	5 m..
195	Antalya	N 36 53	E 30 44	43 m..
135	Konya	N 37 53	E 32 31	1031 m.
142	Ulukışla	N 37 33	E 34 30	1425 m.
215	Adana	N 36 59	E 35 19	30 m.
223	İslahiye	N 37 03	E 36 37	520 m.
193	Balıkesir	N 39 39	E 27 53	120 m.
148	Bilecik	N 40 09	E 30 00	473 m.
171	Bodrum	N 37 02	E 27 27	25 m.
145	Çorlu	N 41 10	E 27 48	175 m.
137	Zonguldak	N 41 27	E 31 49	40 m.
129	Tekirdağ	N 40 58	E 27 30	55 m.
211	Yalova	N 40 39	E 29 16	2 m.
182	Bursa	N 40 11	E 29 04	161 m.
162	Akhisar	N 38 53	E 27 53	99 m.
141	Manisa	N 38 36	E 27 26	46 m.
121	Nazilli	N 37 53	E 28 21	68 m.
159	Kütahya	N 39 25	E 29 59	970 m.
214	Uşak	N 38 41	E 29 24	934 m.
172	Isparta	N 37 45	E 30 33	1029 m.
149	Beyşehir	N 37 40	E 31 43	1128 m.

Levha 15 — BCA, 30-10-0-0, 188-289-8, s. 6: Türkiye'deki 35 meteoroloji istasyonunun 3 haneli hususi şifre numaraları, koordinatları ve rakımları.

Levha 16 — BCA, 30-10-0-0, 188-289-8, s. 7: Devlet Meteoroloji İşleri Umum Müdürlüğü mühürlü karton kayar şerit aparatının arka yüzü.

Levha 17 — BCA, 30-10-0-0, 188-289-8, s. 8: Karton yuvada hareket eden 5 adet turuncu `A B C D E F G H İ J` şifre şeridinin orijinal görüntüsü.

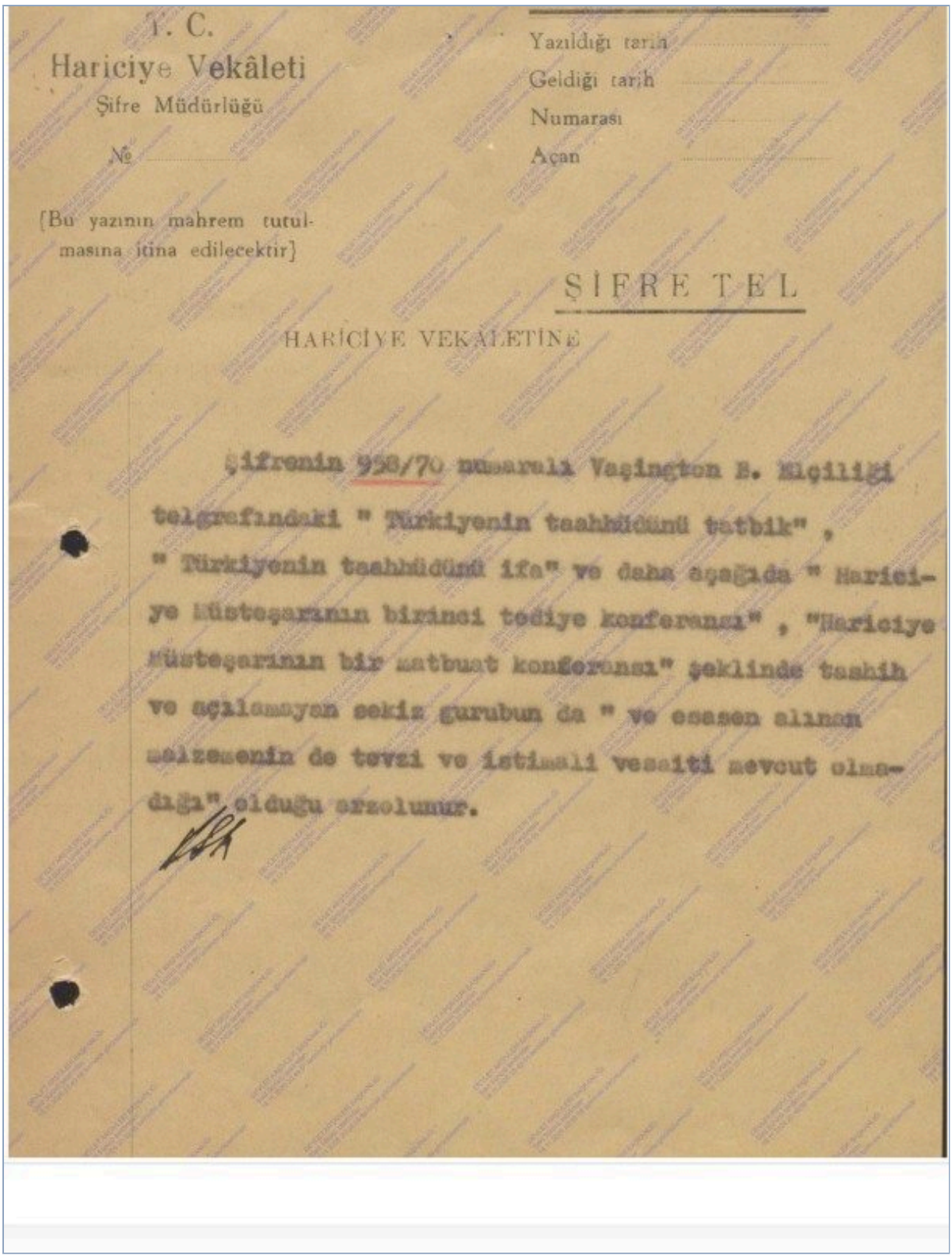
1939–1945 BETSİS II. Dünya Savaşı Şifre Külliyatı Envanteri (149 Kayıt) ve Hariciye / Genelkurmay Belgeleri

Cumhuriyet Arşivi (40 Kayıt), Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi (79 Kayıt) ve MSB Askerî Tarih Arşivi / ATASE (30 Kayıt)

1. Üç Arşiv Fonundaki 1939–1945 Şifre Kayıtlarının Dağılımı ve İncelenen 28 Dosya

#	Arşiv & Yer Bilgisi	Tarih	Sınıf / Durum	İçerik ve Kriptolojik Bulgular
1	**MSB ATASE** `110-9-1-14, 2-0-125`	15.04 & 11.05.1942	**Çözülmemiş 4 Haneli Telsiz Şifresi (2 Belge)**	Genelkurmay Telsizi'nin İskenderiye'den (`MTCI`) aldığı No. 142 (25 grup) ve No. 145 (67 grup) sayılı 4 haneli ham telsiz şifreleri (İngiliz Ataşemiliterliği'ne teslim edilmiştir).
2	**BCA** `30-10-0-0, 65-435-9`	21.07.1939	**Tam Şifre Anahtarı + Örnek Şifre**	Dâhiliye Vekâleti «YASA» parolalı 81 hücreli sıfırsız (`11..99 \ *0`) homofonik şifre anahtarı ve 18 grupluk 4 haneli örnek şifre telgraf.
3	**BCA** `30-10-0-0, 188-289-8`	16.10.1940	**Tam Mekanik Şifre Aparatı + İstasyon Kodları**	İngiliz Hava Kuvvetleri'ne (RAF) verilen Devlet Meteoroloji İşleri 5 satırlı kayar şeritli (`A..J`) sinoptik şifre anahtarı ve `BABAA` radyo parolası.
4	**MSB ATASE** `110-9-1-14, 1-0-63`	06–19.12.1939	Çözülmüş Askerî Şifre (`Açan: Arif Olğaç`)	Eski Harp Akademisi mütehassısı Alman General Mittelberger'in Berlin'den gönderdiği Trakya tehlikesi ve iki zırhlı tümen uyarısı.
5	**Dışişleri TDA** `502-23510-102376-17`	03.03.1944	Hariciye Şifre Müdürlüğü Müzekkeresi	Vaşington Büyükelçiliği'nin 29/20 numaralı telgrafındaki **«açılamayan sekiz grubun»** tevzi ve istimal kaydı bulunmadığına dair Şifre Müdürlüğü notu.
6	**Dışişleri TDA** `571-35231-138611-100`	19.06.1940	Yeniden Çekilen Çözülmüş Şifre	Tahran Büyükelçiliği'nden gelen *«201 telle açılamıyan telgraf aynen tekrar edilmiştir»* şerhli şifre çözümü.
7	**BCA** `30-10-0-0, 159-118-20`	02.01.1945	Anahtar Değişim / İmha Kayıtları	Dâhiliye Vekâleti'nin **«GÜVEN» → «UFUK» (7.10.1943) → «ÇELİK» (5.1.1945)** parolalı şifre anahtarları geçiş ve iade tezkereleri.
8	**BCA** `30-10-0-0, 159-118-24 & 25`	22.09 & 28.11.1945	Anahtar İmha Tutanakları	7 ve 8 numaralı şifre anahtarlarının yakılarak imhası; 9 ve 10 numaralı anahtarların yürürlüğe girişi.
9	**BCA** `30-10-0-0, 46-296-8`	18.10.1940	Mareşal Fevzi Çakmak Talimatnamesi	Açık ve şifreli telgraflarda `Tayyare / Harekât / Hayat` öncelik işaretlerinin kullanımına dair Genelkurmay talimatı.
10	**BCA** `30-10-0-0, 156-100-7`	29.07.1941	Çözülmüş Şifre Suretleri	Rusya'dan Hopa sahiline yanaşan Sovyet motoru ve mürettebatı hakkında Trabzon Mıntıka Liman Reisliği'nin şifreli telgraf çözümleri.
11	**Dışişleri TDA** `561-36024-142516-24`	13.01.1941	Diplomatik Nota (Fransızca)	Macaristan Elçiliği'nin şifreli telgraf suretlerinin PTT'den teminine dair Note Verbale'i.
12	**Dışişleri TDA** `541-44200-209912-42`	10.04.1941	Diplomatik Şifre Çözümü	Roma Büyükelçiliği'nin İtalyan makamlarınca konsolosluk şifrelerine uygulanan sansür hakkındaki telgrafı.

2. Seçilmiş Hariciye ve Genelkurmay Şifre Levhaları (`1940–1944`)

T. C.
Hariciye Vekâleti
Şifre Müdürlüğü
№

Yazıldığı tarih
Geldiği tarih
Numarası
Açan

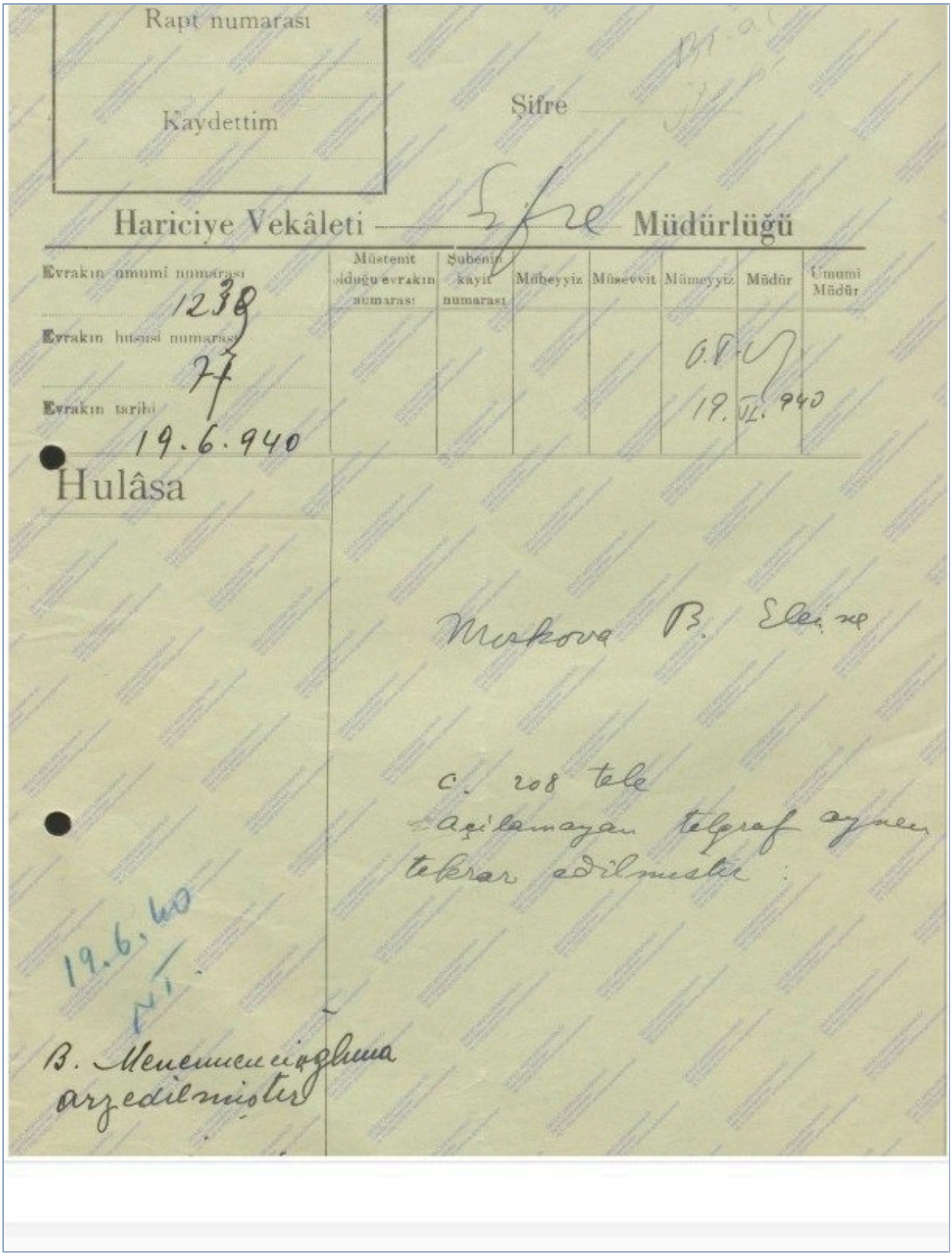
{Bu yazının mahrem tutulmasına itina edilecektir}

ŞİFRE TEL

HARİCİYE VEKÂLETİNE

Şifrenin 958/70 numarala Vaşington B. Elçiliği telgrafındaki " Türkiyenin taahhüdünü tatbik" , " Türkiyenin taahhüdünü ifa" ve daha aşağıda " Hariciye Müsteşarının birinci tediye konferansı" , "Hariciye Müsteşarının bir matbuat konferansı" şeklinde tashih ve açılamayan sekiz gurubun da " ve esasen alınan malzemenin de tevzi ve istimali vesaiti mevcut olmadığı" olduğu arzolunur.

Levha 18 — Dışişleri TDA, 502-23510-102376-17 (3 Mart 1944): Hariciye Vekâleti Şifre Müdürlüğü'nün Vaşington Büyükelçiliği telgrafındaki «açılamayan sekiz grubun» tevzi ve istimal kaydı bulunmadığını bildiren müzekkeresi.

Rapt numarası

Kaydettim

Şifre

Hariciye Vekâleti — Şifre — Müdürlüğü

Evrakın umumi numarası	Müstenit olduğu evrakın numarası	Şubenin kayıt numarası	Müdeyyiz	Müsevvit	Mümeyyiz	Müdür	Umumi Müdür
1238							
Evrakın hususi numarası: 77							
Evrakın tarihi: 19.6.940							

Hulâsa

Moskova B. Elçiliği

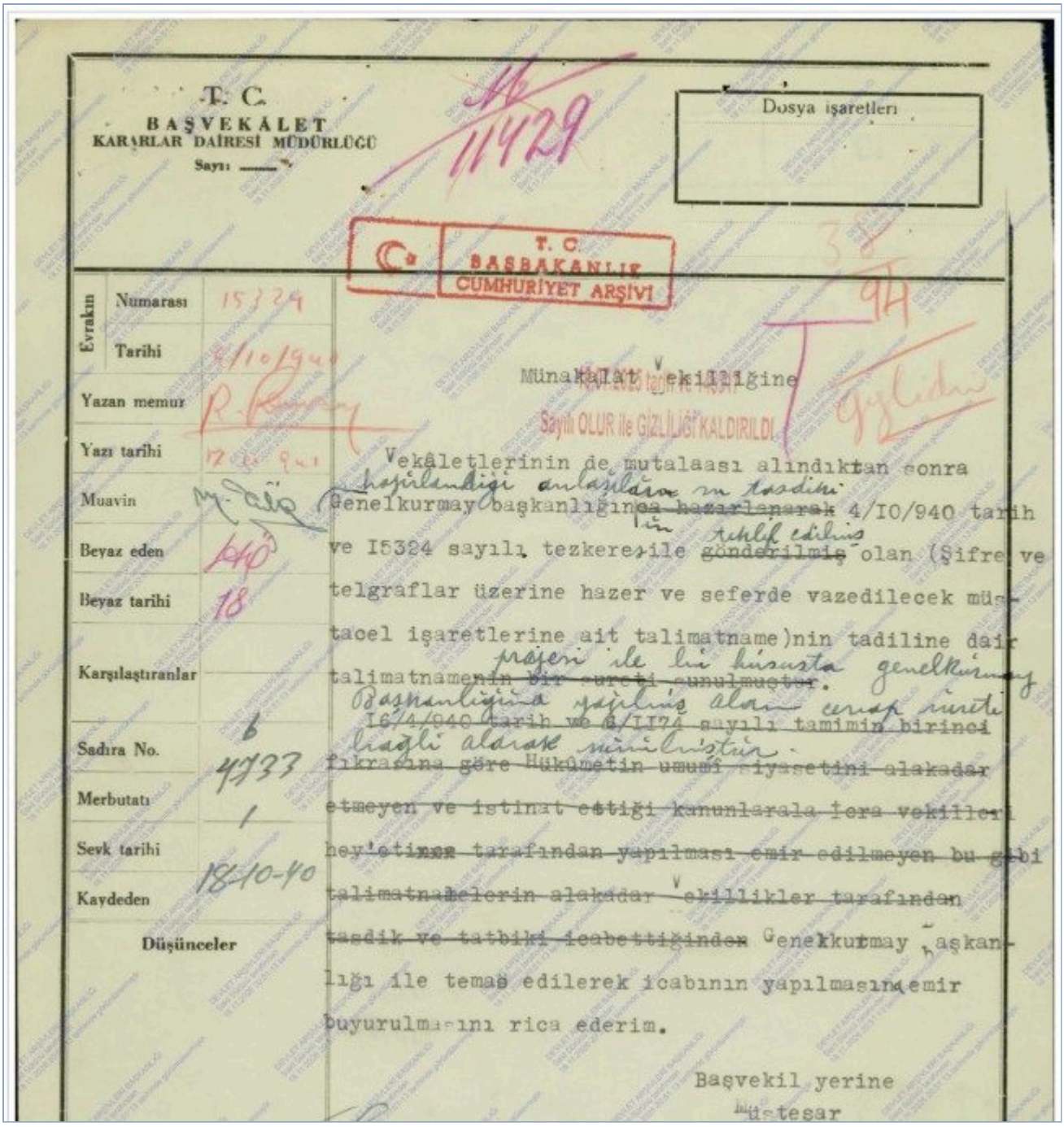
C. 208 tele

açılamayan telgraf aynen tekrar edilmiştir.

19.6.40

B. Menemencioğluna arzedilmiştir.

Levha 19 — Dışişleri TDA, 571-35231-138611-100 (19 Haziran 1940): Tahran Büyükelçiliği'nden çekilen ve «201 telle açılamıyan telgraf aynen tekrar edilmiştir» kaydını taşıyan şifre telgraf.

T. C.
BAŞVEKÂLET
KARARLAR DAİRESİ MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: ____

Dosya işaretleri

11429

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Evrakın	
Numarası	15324
Tarihi	4/10/940
Yazan memur	R. Ramsay
Yazı tarihi	17 [illegible] 940
Muavin	[illegible]
Beyaz eden	[illegible]
Beyaz tarihi	18
Karşılaştıranlar	
Sadıra No.	6 4733
Merbutatı	1
Sevk tarihi	
Kaydeden	18-10-40
Düşünceler	

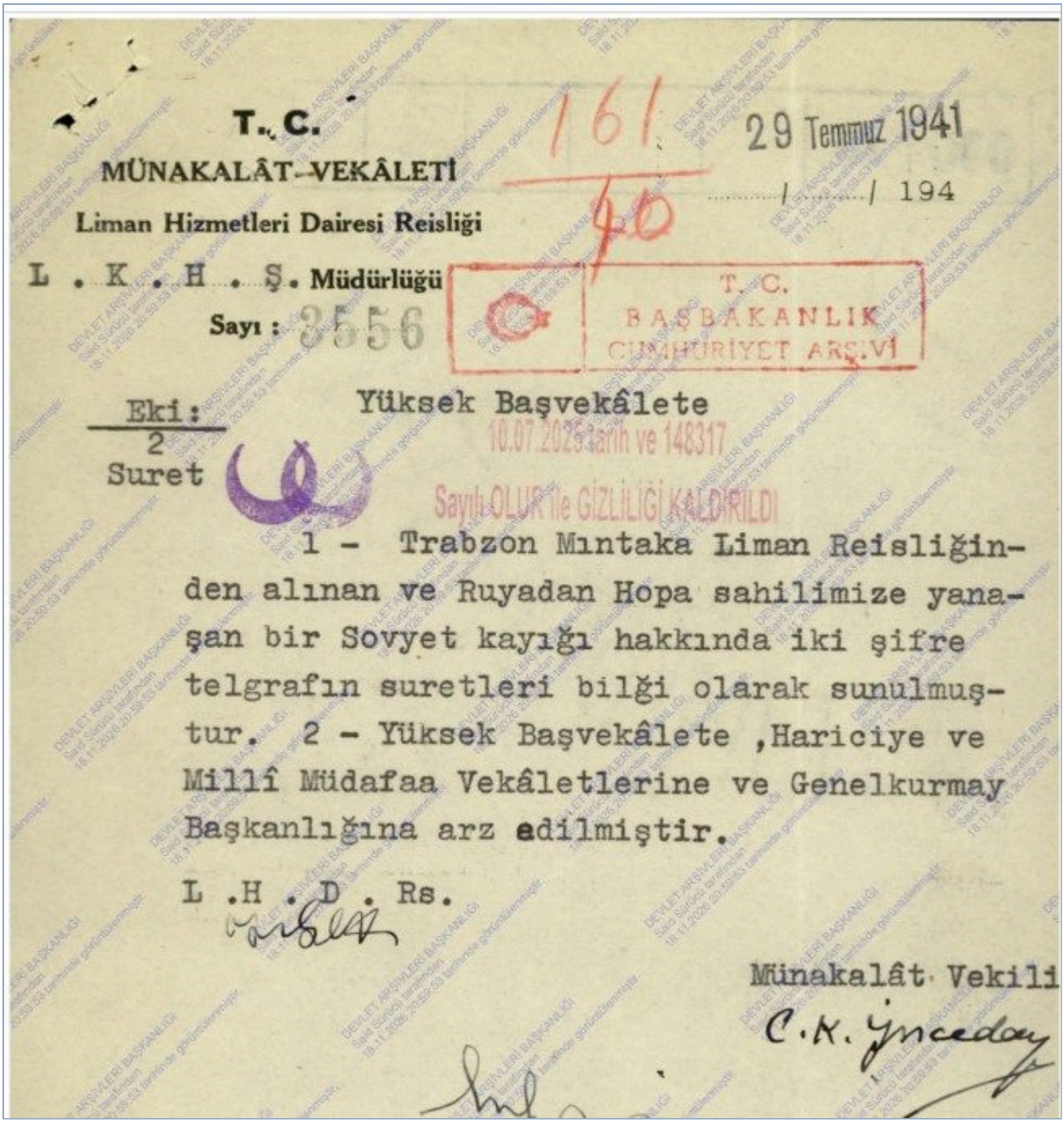
Münakalat Vekilliğine

Sayılı OLUR ile GİZLİLİĞİ KALDIRILDI

Vekâletlerinin de mutalaası alındıktan sonra ~~hazırlandığı anlaşılan~~ Genelkurmay başkanlığınca ~~hazırlanarak~~ 4/IO/940 tarih ve I5324 sayılı tezkere ile ~~gönderilmiş~~ olan (Şifre ve telgraflar üzerine hazer ve seferde vazedilecek müstacel işaretlerine ait talimatname)nin tadiline dair ~~projesi ile bu hususta genelkurmay Başkanlığına yapılmış olan~~ teklif ~~I6/4/940 tarih ve 4/II74 sayılı tamimin birinci fıkrasına göre Hükûmetin umumî siyasetini alakadar etmeyen ve istinat ettiği kanunlarala idare vekilleri heyetince tarafından yapılması emir edilmeyen bu gibi talimatnamelerin alakadar vekillikler tarafından tasdik ve tatbiki icabettiğinden~~ Genelkurmay Başkanlığı ile temas edilerek icabının yapılmasına emir buyurulmasını rica ederim.

Başvekil yerine
Müsteşar

Levha 20 — BCA, 30-10-0-0, 46-296-8 (18 Ekim 1940): Açık ve şifreli askeri telgrafların keşide usulüne dair Başvekâlet ve Genelkurmay talimatnamesi.

T. C.
MÜNAKALÂT VEKÂLETİ
Liman Hizmetleri Dairesi Reisliği
L . K . H . Ş . Müdürlüğü
Sayı : 3556

161
29 Temmuz 1941
..... / ..... / 194

T. C.
BAŞBAKANLIK
CUMHURİYET ARŞİVİ

Eki:
2
Suret

Yüksek Başvekâlete

10.07.2026 tarih ve 148317
Sayılı OLUR ile GİZLİLİĞİ KALDIRILDI

1 - Trabzon Mıntaka Liman Reisliğinden alınan ve Ruyadan Hopa sahilimize yanaşan bir Sovyet kayığı hakkında iki şifre telgrafın suretleri bilği olarak sunulmuştur. 2 - Yüksek Başvekâlete ,Hariciye ve Millî Müdafaa Vekâletlerine ve Genelkurmay Başkanlığına arz edilmiştir.

L .H . D . Rs.

Münakalât Vekili
C. K. Yücedağ

Levha 21 — BCA, 30-10-0-0, 156-100-7 (29 Temmuz 1941): Hopa sahiline yanaşan Sovyet kayığı hakkında Trabzon Mıntıka Liman Reisliği'nden alınan şifreli telgraf sureti.